

V. Landsbergis: Bankų suvalstybinimas - neteisėto privatizavimo strategija

Vilnius, gegužės 27 d. (TSST) — Vyriausybės sprendimą nacionalizuoti Lietuvos Akcinį Inovacinį Banką (LAIB) Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) vadovas Vytautas Landsbergis įvertino ryškėjantį pastangas tęsti buvusios vyriausybės veiksmus, kurie visuotinai buvo įvertinti kaip klaidingi, žalingi, o galbūt ir sąmoningai žalingi, siekiant kokios nors nevalstybinės naudos, naikinant bankus.

Kaip praneša Tėvynės Sąjungos Spaudos tarnyba (TSST), kalbėdamas pirmadienį surengtoje spaudos konferencijoje V. Landsbergis pastebėjo, kad jau iš karto nebuvo tinkamai ir laiku vykdomas įstatymas, kuris buvo priimtas gruodžio 29 d. visuotinu pozicijos ir opozicijos sutarimu, dalyvaujant prezidentui. Jame buvo numatyta, kad Litimpeks banko ir Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) veikla atnaujinama, Lietuvos Bankas ir vyriausybė juos atstato, o prireikus, reorganizuojama. V. Landsbergis sakė, kad LAIB nacionalizavimas pažeistų šį įstatymą, nes reorganizavimas negali reikšti nacionalizavimo. Tokia įvykių raida, jo nuomone, patvirtina poziciją, kad praėjusių metų pabaigoje buvo smogta, panaudojant net vidaus reikalų ministrą, siekiant bankus perduoti vyriausybės pasirinktiems žmonėms — „prichvatuoti“.

Anot V. Landsbergio, šią nuomonę ypač sustiprino tai, kad buvo sakoma, jog tų bankų suvalstybinimui pritaria nuosekliai privačią bankininkystę skatinantis Tarptautinis Valiutos fondas. Todėl buvo galima numatyti, kad laikinai suvalstybinti bankai vėliau bus privatizuojami ir „žinomais prichvatacijos keliais nuplauks į reikiamas rankas“. „Tai reiškia perdavimą iš vieno rankų į kitas per tarpinę nacionalizaciją ir pusės milijardo litų mestelėjimą iš valstybės biudžeto bankui, kuris vėl bus privatizuojamas“, pažymėjo jis.

Norą kuo greičiau suvalstybinti LAIB ir netrukus vėl „privatizuoti“, V. Landsbergis susiejo su LDDP bei prezidento nenoru skelbti bent kiek paankstintus rinkimus, nes visai šiai procedūrai atlikti reikia laiko. Panašiai jis vertino ir skubų bu-

vusios valstybinės įmonės „Jūros“ laivų „pribainėjimą“, juos pardudant su dideliais nuostoliais, nepaisant tarptautinio Lietuvos prestižo, neven-giant tarptautinių skandalo, įžūlaus Lietuvos įstaigų apsimelavimo, kai nutraukus sutartis, iš Islandijos parvartyti „Vydūno“ ir „Anykščių“ laivai.

Kitas, V. Landsbergio nuomone, keistas reiškinys — numatytas laisvųjų ekonominių zonų įstatymo ir jo pritaikymo Zoknių aerodromui forsavimas, nors aerodromo privatizavimui priešinosi visos Seime atstovaujamos politinės partijos. Jis taip pat pažymėjo, kad vyriausybė iš Europos komisijos atstovybės Vilniuje, gavo išvadą, kurioje teigiama, jog šis įstatymas prieštarauja Europos Sąjungos nuostatomis, todėl trukdys Lietuvai įstoti į Europos Sąjungą. „Vėl kyla abejonių, ar ši Lietuvos vyriausybė, skelbdama apie pasiryžimą stoti į Europos Sąjungą ir veikdama tokiu būdu, kuris prieštarauja tikslui, nežaidžia dvigubo žaidimo“, sakė profesorius. Jis stebėjosi, kad šiame įstatyme įrašytos konkrečios datos — reikalaujama skubiai priimti įstatymą, paskelbti konkursą ir per vasarą viską užbaigti, kad iki Seimo rinkimų viskas būtų, kalbant Biblijos žodžiais, atseiktas, pasvertas ir perduotas.

Vytautas Landsbergis dar kartą priminė, jog septynios Seime atstovaujamos partijos kreipėsi į prezidentą ragindamos paskelbti paankstintus rinkimus, kad būtų galima geriau pasiruošti ateinančiam žiemos sezonui, žinant, kokia didžiulė finansinė-biudžetinė duobė, vėliau skola ir beveik išsemtos skolinimosi galimybės užsienyje paliekamos būsimai vyriausybei. „Gal kokie nors LDDP politikai ir džiūgautų iš anksto kaip nauja vyriausybė bus įstumta į tą duobę ir ten beviltiškai kapanos, o jie pasijuoks ant duobės krašto, kaip sėkmingai tą duobę iškasė, bet tai negali būti valstybės politika, kuriai atstovauja prezidentas. Todėl tikimės, kad prezidentas atsisveiks į septynių partijų prašymą ir nebus manipuliuojamas kokių nors grupuočių, kurioms reikia kuo daugiau laiko savo reikaliukams pasitvarkyti“.

L. Linkevičiaus susitikimas JAV Valstybės departamente — sėkmingas

Vašingtonas, gegužės 24 d. — Penktadienį, po susitikimo JAV Senato Užsienio ryšių komitete, Lietuvos krašto apsaugos ministrą Liną Linkevičių, lydima ambasadoriaus Alfonso Eidinto, priėmė JAV Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Strobo Talbott.

Kaip praneša Lietuvos Ambasados Spaudos tarnyba, ministro Linkevičiaus pristatytą poziciją ir Lietuvos ir Baltijos regiono vietą platesniame europiniame kontekste, ypač Lietuvos poziciją saugumo problematikoje, S. Talbott įvertino kaip aiškaus strateginio mastymo pavyzdį. Valstybės sekretoriaus pavaduotojas pažymėjo JAV dėmesį Baltijos valstybių reikalams, ypač jų saugumo ga-

rantijų paieškai.

Kalbant apie Lietuvos narys-tės NATO galimybes, S. Talbott gerai įvertino Lietuvos pastangas šioje srityje. Ministrui Linkevičiui pareiškta, kad nors sprendimas dėl NATO išplėtimo dar nėra priimtas, Lietuva laikoma perspektyvia šiuo požiūriu valstybe. S. Talbott pritarė ministro Linkevičiaus minčiai, kad Lietuvai turi būti įvardinta tarp būsimų Šiaurės aljanso narių. Pokalbio pabaigoje konstatuota, jog susirinkimas praėjo visiškoje savitarpio susipratimo dvasioje.

Po pietų ministras Linkevičius ir ambasadorius A. Eidintas lankėsi Centrinės Žvalgybos Valdybos (CIA) būstinėje, kur įvyko jų susitikimas su šios val-

Vilniaus senamiestyje (iš kairės) Vilniaus meras Alis Vidūnas, Jungtinių Tautų UNESCO organizacijos generalinis direktorius Federico Mayor ir Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas gegužės 21 d. apžiūri architektūrinius paminklus. Kalbėdamas Lietuvos Seime F. Mayor žadėjo, kad UNESCO rūpinsis Vilniaus senamiesčio restauravimu. Gegužės 22 d. baigdamas trijų dienų vizitą, F. Mayor pranešė, jog skirs 100,000 dol. kultūriniais centrums Lietuvoje vystyti, 50,000 dol. katedrai Vilniuje ir 40,000 dol. kai kuriems Lietuvos leidiniams bei rašytojams remti. Pagrindinis senamiesčio restauravimo lėšų šaltinis — Pasaulio Bankas, kuris jau paskyrė 190,000 dol. senamiesčio restauravimo planui parengti. Nuotr. P. Lileikio „Lietuvos ryte“.

LDDP skaičiuojama žala kaimams padės nustatyti komunistų išgrobstymą

Vilnius, gegužės 27 d. (TSST) — Pirmadienį surengtoje spaudos konferencijoje atsakydamas į klausimą apie vis didėjančius skaičius, kuriais LDDP vertina Lietuvos kaimų padarytą dešiniųjų valdžios žalą, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) vadovas Vytautas Landsbergis pažymėjo, kad visos šalys, pereinančios iš komandinio, centralizuoto valdymo sistemos į rinkos ekonomiką, patyrė nuostolius.

„Bet mes matome įdomų reiškinį, kad šiai LDDP rinkiminei strategijai pajungti ištisi institutai, valstybės įstaigos, algoms mokamos didelės mokesčių mokėtojų pinigų sumos. Kalbama apie 16 milijardų, 36 milijardų, gal 116 milijardų nuostolius — niekas į tai rimtai nežiūri, bet gal kai kuriems naiviams žmonėms bus bandoma įspausti į smegenis — štai kiek daug nuostolių tada padarė Gediminas Vagnorius su Vytautu Landsbergiu ar dar kokie nors nusikaltėliai“, sakė profesorius.

Jis pastebėjo, kad nepaisant kelių metų trukusio dirbtinio bendrovių palaikymo, jos vis tiek išnyksta. V. Landsbergio nuomone, visi tie „išgrobstyti“ milijardai priklauso vietinei kolūkių valdžiai, kuri ir išgrobstė turtą, nes tai pripažino ir pats žemės ūkio ministras Vytautas Einoris, sakydamas, kad „išgrobstėm mes patys“, t.y., buvusi partinė nomenklatura.

„Tam tikra prasme tos komisijos darbas padės ir mums — nereikės visiškai iš naujo skaičiuoti ką LDDP padarė, visiškai sunaikindama Lietuvos kaimą. Pirmas sunaikinimas — kolektyvizacija su trėmimais, o an-

dybos direktoriaus pavaduotoju John Gannon. Susitikimo metu svečiai iš Lietuvos buvo supažindinti su kai kuriomis CIA funkcijomis bei programomis, kuriomis Lietuva galėtų pasigauti kovoję su organizuotu nusikalstamumu.

Darbinį vizitą Jungtinėse Valstijose ministras Linkevičius baigė susitikimais su JAV Kongreso Atstovų rūmų Nacionalinio saugumo ir Tarptautinių santykių komitetų pareigūnais.

tras — A. Budvyčio kampanija nušluoti vienkienius, padaryti Lietuvoje stepių ūkį“, teigė V. Landsbergis.

Jis taip pat priminė, jog 1991–1992 m., prasidėjus kolūkių grobstymui, jis kreipėsi į tuometinį LDDP vadovą Algirdą Brazauską prašydamas, kad pastarasis nubaustų grobstytojus bent partine linija, tačiau nieko nebuvo padaryta.

Paprašytas įvertinti premjero

Iranas kviečia Lietuvą aktyviai bendradarbiauti

Vilnius, gegužės 22 d. (AGEP) — Irano viceprezidentas Hassan Habibi, praėjusią savaitę Teherane susitikęs su Lietuvos susisiekimo ministru Jonu Biržiškiu, pakvietė Lietuvą aktyviai bendradarbiauti, „nepaisant didelių atstumų, kuriuos įveikti padės transportas“.

Jonas Biržiškis lankėsi Teherane Irano kelių ir transporto ministro Akbar Torkan kvietimu. Oficialiuose susitikimuose su aukščiausios valdžios atstovais aptartas platus, abi šalis dominančių klausimų ratas: galimybės užmegzti tarpvalstybinius ekonominis ryšius, krovinių gabenimas iš Irano per Klaipėdos uostą, oro susisiekimo linijos tarp dviejų šalių, garantijos krovinių gabenimo automobilių keliais, Lietuvos ir

Liberalai nori koalicijos su konservatoriais

Vilnius, gegužės 27 d. (BNS/AGEP) — Lietuvos Liberalų Sąjunga Seimo rinkimuose sieks koalicijos su konservatoriais, patvirtinto liberalų sąjungos pirmininkas Eugenijus Gentvilas. Susitikime su Žurnalistų ir verslininkų klubo nariais Palangoje šeštadienį E. Gentvilas sakė, kad oficialaus sąjungos siūlymo konservatoriams jis dar neįteikė, tačiau šiuo metu vyksta derybos su partijos vadovais. Tokį liberalų sprendimą, pasak E. Gentvilo, skatina labai panašios abiejų partijų ekonominės programos.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Rusija nori, kad „Lietuva būtų nuoširdi ir turtinga kaimynė“

Vilnius, gegužės 23 d. (Elta) — Rusijos vicepremjeras Aleksej Bolšakov tikisi, kad ketvirtadienį Vilniuje įvykęs tarpvyriausybinių komisijų vadovų susitikimas bei po jo pasirašytas protokolas padės pagrindus aktyvesniam bendradarbiavimui ir leis po kelių mėnesių sudaryti kai kuriuos abi šalis dominančius susitarimus.

Lietuvos ir Rusijos vyriausybų komisija prekybiniam ir ekonominiam, moksliniam ir kultūriniam bendradarbiavimui užtikrinti sudaryta daugiau kaip prieš metus, tačiau ketvirtadienį jos pirmininkai Povilas Gylis ir Aleksej Bolšakov susitiko pirmą kartą.

Ketvirtadienį po susitikimų su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku, ministru pirminin-

ku Mindaugu Stankevičiumi bei užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu surengtoje spaudos konferencijoje, A. Bolšakov pareiškė: „Norime, kad Lietuva būtų nuoširdi ir turtinga kaimynė bei partnerė, padedanti spręsti abi šalis dominančius klausimus“.

Kalbėdamas su Lietuvos premjeru M. Stankevičiumi, Rusijos vicepremjeras ragino kurti bendras įmones, orientuotas į Vakarų rinką. M. Stankevičius perdavė A. Bolšakovui Lietuvos ir Lenkijos siūlymą kurti regioninio bendradarbiavimo projektą „Nemunas“, kuriame dalyvautų keturios šios upės besėdinti šalys. Susitikime dalyvavęs Karaliaučiaus srities administracijos atstovas Jurij Matočkin taip pat pritarė šiai idėjai.

Lietuvos ir Rusijos derybininkai pasikeitė siūlomais sienos projektais

Vilnius, gegužės 24 d. (AGEP) — Lietuvos ir Rusijos sienų derybininkų vadovai pasikeitė valstybinės sienos projektais ir pasiūlymais dėl sutarties teksto formuluočių. Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus Rimanto Šidlausko ir Rusijos ambasadoriaus Valerij Popov susitikimas Vilniuje ketvirtadienį nėra laikomas derybų sesija, tačiau, kaip tikimasi, turės teigiamos įtakos derybų procesui.

R. Šidlauskas perdavė V. Popovui smulkų pasienio žemėlapi su Lietuvos siūlomu sienos projektu. Rusijos siūlomas pasienio žemėlapis Vilniui perduotas kiek anksčiau.

Kalbėdamasis su korespon-

dentu R. Šidlauskas nekommentavo projektų skirtumo, tačiau, pasak jo, „yra erdvės pozicijų suartėjimui“.

Su V. Popov, kuris į Vilnių buvo atvykęs Rusijos vicepremjera Aleksej Bolšakov, aptarti daugelis klausimų, kuriais šalys iki šiol nesutaria, įskaitant teritorinės jūros, ekonominės zonos bei sienos per Vištyčio ežerą ir Nemūnė nustatymą. R. Šidlauskas neatmetė galimybes, kad delegacijų vadovai dar kartą susitiks iki eilinės derybų sesijos, kuri turėtų įvykti Vilniuje, tik nežinia, iki Rusijos prezidento rinkimų ar po jų.

Paskutinė derybų sesija vyko Karaliaučiuje balandžio 19 die-

Dujotiekiais Rusija siekia teritorinių teisių — Landsbergis

Vilnius, gegužės 27 d. (TSST) — Pirmadienį surengtoje spaudos konferencijoje Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) vadovas Vytautas Landsbergis atkreipė dėmesį į „paaišrintą Rusijos dėmesį“ dujotiekiams ir Seime atsiradusį įstatymo projektą, leidžiantį bet kokioms už-

senio valstybėms turėti visišką nuosavybę dujotiekiams per Lietuvą.

Kaip praneša Tėvynės Sąjungos Spaudos tarnyba (TSST), profesorius pažymėjo, kad Rusija toliau stumia „Suvalkų koridorių“ kol kas per Lenkijos teritoriją. Anot Landsbergio, Rusija nori pasiekti šį susitarimą net ne vyriausybų, bet regioniniame lygyje. Pasak jo, per šią teritoriją norima tiesti ir dujotiekį, kuris siejamas su apsauga, kitaip tariant, su kitos valstybės dujotiekio savininkės jėgos atsiradimu.

Nuogastaudamas dėl tokios galimybės, V. Landsbergis teigė, kad visi per Lietuvą einantys dujotiekiai negali būti kitos šalies nuosavybe, tuo pačiu jie turi išlikti ir Lietuvos valstybės apsaugoje, nes kitaip galėtų atsirasti kokios nors „Brazuolės tipo“ diversijos su net Vakarams suprantama argumentacija, kad dujotiekį būtina apsaugoti.

KALENDORIUS

Gegužės 29 d.: Teodozija, Magdalena, Erdvilė. 1877 m. gimė poetas, filosofas, Lietuvos diplomatas Oskaras V. Milašius.

Gegužės 30 d.: Joana Arkietė, Ferdinandas, Vyliaudas, Jazmina.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS BROLIJOS VADIJOS SUVAŽIAVIMAS

(Pabaiga)

„Ažuolo“ vadovų mokyklos ir LSB Vadovų lavinimo sk. vedėjas vs fil Kazys Matonis skundėsi, kad tūtininkai neragina savo skautų vykty i „Ažuolo“ vadovų lavinimo stovyklą. Esant nedideliui būreliui dalyvių, sunku sudaryti gerai organizuotą skiltį. „Ažuolo“ vadovų lavinimo stovyklos pravedimas gana brangus, be to, nelengva surasti tinkamus asmenis, galinčius padėti stovyklos pravedime. Instruktoriai, maisto ir ūkio skyriaus darbuotojai aukoją savo laisvalaikį, net atostogas. Dalyvaujant nedideliui būreliui, daroma skriauda „Ažuolo“ stovyklos rengėjams ir jos pravedėjams. Pastebėta, kad dalis atvykstančių skautų neturi supratimo i kokią stovyklą vyksta. Yra buvę tokių, kurie vyksta tik pabendravimui, neturėdami tikslo užbaigti teorinę ir vadovaujamąją kursų dalį. Yra vienetų, kur skautui, atlikus „Ažuolo“ vadovų mokyklos teorinę dalį, nesuteikiama galimybė vadovauti skautams. Kai kurie skautai, baigę praktinę dalį, pastebi, kad nepajėgs vadovauti ir tyliai pasišalina. Buvo siūloma, kad tūtininkai paskirtų vyresnį vadovą lankiusiam „Ažuolo“ mokyklą skautui, ji padrasintų ir talkintų atlikti teorinį įsipaigojimą. Kai kas abejojo ar verta „stūmti“, nes pareigojumas turi išplaukti iš skauto nurodymų jaunesniam broliui skautui.

LSB Skautų sk. vedėjui s. fil. Audriui Kirvelaičiui tarnybos reikalais išvykus i Saudi Arabiją, jo skyriaus veiklos pranešimo nebuvo. Prityrusių Skautų sk. vedėjas vs fil Gintaras Placas pristatė naują pažymėjimo ženklą skautams, užbaigusiems pirmojo prityrusio skauto programos reikalavimus. I prit. skauto programą turėtų būti įtrauktos specialybės, privalomos amerikiečių skautams, norintiems įsigyti „Eagle“ ženklą. Tuo būdu prit. skautas, įsigijęs 25 specialybes ir atlikęs gerą darbą visuomenei, prilygtų JAV skautų „Eagle“ laipsniui. Siūlomas ženklas Vyr. Skautininko ir vadijos narių buvo priimtas ir Tiekimo skyriaus vedėjas igaliojamas pasirūpinti jo pagaminimu. Šį ženklą suprojektavo vs Vytas Dilba.

Šiame LS Brolijos vadijos pasitarime dalyvavo ir penki prityrę skautai. Jie galėjo ne tik stebėti posėdį, bet ir pareikšti ko jie programose pageidauja bei pasisakyti kas jiems nepatinka. Šie prityrę „Litanicos“ tūto skautai – Petras, Darius, Saulius, Romas ir Vytas pareiškė, kad jie norėtų vadovauti jaunesniems skautams ir skautams, bet jie atkreipė dėmesį i tai, kad programų medžiaga turėtų būti daugiau vaizdinė, negu rašiška. Iškylos ruošinios, kad jose būtų galima praktiškai atlikti dalį programos reikalavimų. Medžiaga iškylos ruošti taip, kad kiekvienam dalyviui būtų teikiama atsakomybė įvykdyti kurį uždavinį, o geriausiai atlikusiam – galimybė paaiškinti, kodėl jis uždavinį atliko taip, o ne kitaip. Nurodyti neigiamas priežastis, pvz., neatidumą, nekreipimą dėmesio

nurodytoms taisyklėms ir kt. Stovyklose „puolimai“ turėtų tikslą, susijusį su patyrimų programų praktišku atlikimu.

Esamosiose programose labai nepatinka liuanistinių žinių kartojimas. Lituanistinių mokyklų nelankančius su liuanistinėmis žiniomis turėtų supažindinti jas lankantieji (ir jiems tuo būdu būtų proga pagilinti ar atnaujinti savo žinias). Jie taip pat siūlė ruošti pasitarimus kartu su sesėmis, kad kiekvienas, a turėtų progą praveisti diskusijas iš anksto pasiruoštu klausimu. Čia turėtų pasisakyti kiekvienas dalyvis.

Jūrų skautų sk. vedėjas jvs dr. Algis Paulius pranešė, kad šių metų pabaigoje bandys praveisti buriavimo kursus Floridoje, netoli St. Petersburgo. Jis pristatė jūrų skautų veikimo konsektus, jaunesniems vadovams sėkmingesnių sueigų pravedimui. Tai daugelio valandų kruopštaus darbo pastangos. Gavus finansinės paramos, būtų galima išleisti atskirą knygą, naudotina visiems jūrų skautams. Jis pabrėžė, kad jūrų skautų veikla vyksta pagal nustatytas programas. Įžodžius duoti leidžiama tik atlikusiems nustatytus reikalavimus, nes šalia jūrinų žinių, jie privalo išieiti ir visą skautams nustatytą programą. Todėl pasitaiskant nepasitikėjimas jūrų skautų laipsniais, ar abejojimas dėl per ankstyvo įžodžio davimo jūrų skautams, yra neteisingas. Nesklaidumų kartais pasitaiko, kaip ir kiekvienoje kitoje skautų šakoje. Pasitaikantys nesklaidumai dažniausiai kyla dėl vadovų nepakankamo žinojimo perduodamų žinių ar susidariusių tradicijų.

Vilkiukų – jaunesniųjų skautų sk. vedėjas s. fil Vytas Januškis pranešė, kad sąjungoje yra nemažai vilkiukų; jų galėtų būti ir daugiau, bet susiduriama su vadovų trūkumu, ypač mažesnėse vietovėse. Nėra kam organizuoti, daugeliui trūksta pasiryžimo aukoti turimą laiką skautiškai veiklai. Jaunesniųjų skautų vadovavimui turi skautininko Romo Puodžiūno gerai paruoštas konsektus, bet jų nėra užtenka. Brolijos Tiekimo skyrius turėtų juos padauginti visu naudojimui. Būtų gerai, kad veiklon būtų įtraukiami tėvai, naudojantis amerikiečių skautų veiklos metodika, tėvai dirba kartu su sūnumis ir, berniukams atlikus uždavinį, tėvai pasirašo. Turimas „Vilkiukų žinynas“ yra pasenęs. Reikia ieškoti naujų priėjimo būdų sudominti vaikus. Gal reikėtų įvesti ir angliską paaiškinimą, bet galima daugiau remtis lietuviškai pateiktomis žiniomis. Gyvename smarkiai besikeičiančiame pasaulyje, nutolstam nuo lietuviškumo centrų.

Skautų Vyčių sk. vedėjas s.v.p. Alvydas Saplys, negalėdamas asmeniškai dalyvauti, pranešimą pateikė raštu. Rašoma, kad numatomas skautų vyčių suvažiavimas š.m. rudenį Dainavos stovyklavietėje. Būtina išleisti skautams vyčiams pasiruošimo „Vadovą“. Turimas jau išsibaigęs (jis buvo išleistas 1968 m.). Sąlygos pasikeitė. Reikėtų sudaryti komisiją naujo „Vadovo“ išleidimui. Dabartiniai reguliama-

Kunigiškėse vykusioje skiltininkų kursų baigimo stovykloje sesės mokosi teikti pirmąją pagalbą. Nuotr. Vytauto Narkevičiaus

SMAGI STOVYKLA KUNIGIŠKĖSE

nai neapima visos skautų vyčių veiklos, tik duoda pagrindines gaires pasiruošimui vyčio įžodžiui. Jos nepakankamos. Nėra suvienodijimo vyčiamui ir įžodžių pravedimui. Daugelyje vietovių pravedama skirtingai, nors nėra nukrypimų nuo pagrindinių reikalavimų. Skautų vyčių suvažiavime visa tai numatoma svarstyti. Toronto vyčiai nori įsteigti kompiuterių tinklą susižinojimui su plačiai išsisklaidžiusiais vyčiais. Skundėsi, kad vietovės nesirūpina vyčių prieaugliu.

Skautininkų skyr. vedėjas vs Gediminas Deveikis pranešė, kad š.m. rugsėjo 21-23 d. Dainavos stovyklavietėje numatomas skautininkų, ių suvažiavimas, jei Sesijs skautininkų sk. tam pritar.

* * *

Sekmadienį, po šv. Mišių buvo gvidenami programų keitimo paktai. LSB Vyriausias Skautininkas paragino visus skyrių vedėjus peržiūrėti esamas programas ir, jei numatomi pakeitimai ar papildymai, apie tai iki š.m. rugsėjo 30 d. pranešti vs fil K. Matoniui. Kadangi dabartinės LSS Vadovybės 3-jų metų kadencija baigiasi š.m. pabaigoje, norėtųsi užbaigti su programomis – jas papildant, ar paliekant kaip yra, kad naujai išrinktiems vadovams nereikėtų iš naujo šį klausimą kelti. Artėja ir Tautinė stovykla; jos pasiruošimui reikės skirti daug laiko.

Buvo iškelta daug įvairių klausimų. Čia paminėsiu tik kelis.

LSS išdininkas vs A. Jarūnas nusiskundė, kad Brolijos vienietai delsia su savo išdu stovio pranešimais. IRS gali LS Sąjungai uždėti piniginę pabaudą dėl neatsisakymo nustatytu laikui.

Vs fil R. Rupinskas nusivylęs dėl pakėlimų i aukštesnius laipsnius. Jo nuomone, jie per ilgai užtesiami. Pakėlimus i paskautininkus turėtų atlikti Brolija ir Sesijs. Brolijos rajonų atstovai turėtų turėti kartotekas, kas, kada ir i koki laipsnį pakeltas. Buve atsitiikimų, kad skautai ar skautininkai antru kartu keliama i tą patį laipsnį ar apdovanojami tuo pačiu žymeniu. Vyriausias Skautininkas turėtų sulaukyti pristatymą LSS Pirmijai, jei balsuojant kas nors susilaiko ar pasisako prieš. Turėtų gražinti rajono atstovui, kad suteiktų daugiau žinių. Reikėtų laikytis taisyklių, liečiančių 3-jų metų vadovavimo reikalavimus. Savaitės ar dviejų vadovavimas stovyklai nėra tolygus vadovavimui tūntui. Yra atvejų, kai asmuo administracinį darbą tūnte, rajone ar sąjungoje dirba trejus ar daugiau metų, bet neturėjęs galimybes vadovauti skautams, tokiems turėtų būti užskaitomas trejų ar daugiau metų tolygumas vadovavimui skautams.

Skautų pakėlimai ir padova-

Skiltininkų kursų baigimo stovykla, kurią organizavo Mažosios Lietuvos krašto seniūnas brolis Pijus Ambrozaitis, 1995 m. liepos 3-10 d. vyko Kunigiškėse, prie Palangos. Čia skautai ir skautės, išstius metus lanke skiltininkų kursų, turėjo pereiti paskutinį išbandymą – egzaminus.

Stovyklon susirinko 189 skautai ir skautės iš Klaipėdos, Palangos, Panevėžio, Mažeikių, Šilutės ir Visagino. Stovyklavo ne tik skautai-skiltininkai, bet ir jaunesnieji broliai ir sesės. Jiems buvo paruošta programa pagal pagrindinius skautavimo principus: dvasinis tobulėjimas, intelekto ugdymas, sveikatos stiprinimas. Programa buvo dviejų dalių: jaunesniems skautams – vilkiukams ir paukštytėms, skautams ir skautėms – vyresniems negu 12 metų. Tai padėjo išvengti galimų nesklaidumų, ir vieni ir kiti galėjo sužinoti ir išmokyti daug naujų dalykų.

Nuo liepos 5 d. kiekvieną rytą kunigas iš Marijampolės aukojė šv. Mišias. Prie dvasinio skautų tobulėjimo ugdymo prisidėjo ir broliai Pijus bei Mečišlovas; jie pravedė pokalbį apie žmogaus moralę ir etiką.

Naujų žinių stovyklos dalyviai įgijo skautoramoje, kur buvo mokoma naudotis kompasu, virve, lazda, žemėlapiu, statyti kelio ženklus, suprasti Morzės abėcėlę. Neužmiršta ir skautų bei Lietuvos istorija. Stovykloje skautai turėjo galimybę susipažinti su Lietuvos gyvūnija, paukščiais, medžiais bei kita augmenija. Jau stovyklos pradžioje patraukėme i miškus, kad pamatyti ir aprašyti kuo daugiau augmenijos, gyvūnų ir paukščių.

VS Pavaduotojas vs Romas Otto kėlė klausimą dėl skautininko įžodžio pravedimo. Yra buvę nemalonių atvejų, kai pravedantis nesiorientuoja, kaip tai daroma. Pravedantį reikia painformuoti, kaip praveisti, ką sakyti. Reikia laikytis nustatytų gairių.

Pasibaigus diskusijoms ir pranešimams, LSB Vyriausias Skautininkas vs fil Albinas Sekas nuosirdžiai padėkojo Vadijos nariams, skyrusiems laiką ir dėmesį šiam suvažiavimui. Tarė „Ačiū“ vs Gediminui Deveikiui už pasirūpinimą maiitinimu. Palinkėjęs visiems Dievo palaimos tolimiesiam skautiškam darbui ir taręs „Budėkime kartu!“ – uždarė suvažiavimą.

vs fil. A. Pauzuolis

Neužmiršti ir meniniai skautų sugebėjimai. Pajūryje kelias dienas puikavosi smėlio pylis ir įvairios figūros – aštunkojai, vežliai, žuvėdros, krokodilai ir kt.

Įgytas žinias stovyklautojai galėjo pritaikyti praktikoje. Jiems buvo suruoštos turstinės technikos varžybos, žygis i Šventąją. Varžybų metu skautai turėjo kaip galima greičiau įveikti trasą, kurioje buvo tokios užduotys: palapinės statymas, pirmoji pagalba, ėjimas virvėmis, laužo užkūrimas ir kt. Žygyje broliai ir sesės parodė savo ištvermę, sugebėjimą naudotis kompasu, orientotis vietovėje.

Buvo ir grynai sportiškų varžybų. Net kelias dienas skambėjo sirgalių balsai komandoms beaizdžiant kvadratą. Stipriausieji ir vikriausieji čia pasirodė klaidėdčiai. O vakarais i dangų kildavo laužo dūmai, skambėdavo linksmos dainos, aidėdavo šūkliai, buvo vaidinama.

Skautų diena baigdavosi 24 val. Tada visa stovykla, išskyrus budinčius, pasinerdavo giliame miege.

Stovykloje ir jaunieji, ir vyresnieji skautai įgijo daug naujų žinių ir turėjo galimybę jas pritaikyti praktikoje, skiltininkai, sėkmingai išlaikę egzaminus, pasiruošė antrojo kurso klausymui.

Prit. skautė Sigita Daukantaitė

ŠV. JURGIO ŠVENTĖ TORONTE

„Rambyno“ ir „Šatrijos“ tūntai balandžio 28 d. Lietuvos kankinių šventovėje Šv. Jurgio proga gausiai susirinkę meldėsi už gerai praėjusias žiemos sezono sueigas, šventes, minejimus. Giedant muz. N. Benotienės vaikų choreliui, Mišias atnėšavo kun. V. Volertas. Skautinius atliko s.v.v.sl. P. Sukauskas, aukas nešė sesės ir broliai. Po Mišių visi perėjo i Anapilio salę iškilmingai sueigai. Įnešus vėliavas, vyko tūntų įsakymai ir įžodžiai.

Vilkiuko įžodį davė: A. Bancevičius, A. Hopkins, M. Kamaitis, T. Krakowski, S. Kriksčiūnas, D. Paznekas, D. Šarūnas, S. Wasowicz. Skautų – VI. Bancevičius, S. Barisevičius, P. Didžbalis, A. Marijošius, L. Paškauskas, D. Puzeris, M. Rovas, G. Tirilis.

Prityrusių – J. Baliūnas, A. Ignatavičius, St. Kuliavas, T. Skrinskas.

Pakelti i paskiltininkio laipsnį prit. sk. P. Leknickas ir L. Ruslys.

Visiems, davusiems įžodį ir pakeltiems, linkėtina stengtis tarnauti Dievui ir tėvynei, padėti artimui ir vykdyti skautų įstatus. M

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Ignas Budrys

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

ČIKAGOS LIETUVIŲ SKAUTIJOS SAVAITGALIO STOVYKLA

„Aušros Vartų“/„Kernavės“ skaučių tūnto, „Nerijos“ jūrų skaučių tūnto ir „Litanicos“ skautų tūnto pavasarinė savaitgalio stovykla – „Džiamborė '96“ š.m. birželio 7-9 d. vyks dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų ūkyje, Lemont, IL. Skautai ir skautės nakvos dvi naktis, o jaunesnieji skautai/ės – vieną naktį.

Skautai ir skautės išsklyavietėje renkasi penktadienį, bir-

želio 7 d., 7 val. vak. Jaunesnieji skautai/ės išsklyavietėn atvyksta šeštadienį, birželio 8 d., 8 val. ryto. Iškyla baigsis sekmadienį, birželio 9 d., 10 val. ryto. Tėveliai prašomi vaikus atvežti ir juos iš išsklyavietės pasiimti nurodytu laiku. Informacijai kreiptis i savo tūntų tūntininkus ar vienetų vadovus.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (1-312) 337-1285

VIDAS T. NOREIKA, D.D.S.
Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOJE
su Charles E. Bend, D.D.S.
209 S. Calumet Rd.
Chesterton, IN 46304
Kab. (219) 926-1632
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prima „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBAS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

+++++
HOLY CROSS FAMILY
MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1 - 3 v.p.p.
penkd. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9999 arba (312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: 708-652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 v. p.p. - 7 v.v.
Iškyrus trečd., šešt. 12 - 4 v. p.p.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieliamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimų (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

GUDIJOS SVARBA LIETUVAI IR EUROPAI

Gudijos prezidentui A. Lukšenkai pavedus savo valstybę Rusijos globai, Lietuva, galima sakyti pirmą kartą savo istorijoje, turės sienas, susisiekiančias su Rusija. Tai pavojingas kaimynas ir džiaugsmo nekelianti situacija. Tačiau ne vien dėl Rusijos kaimynystės galima jausti nuostolį, bet dar labiau dėl senos, daugeliu saitų su Lietuvos senovės istorija surištos, tautos netekties grėsmės. Tai išsamiai atspindi Artūro Klementavičiaus straipsnyje „Gudija, Lietuva ir Europa“, išspausdintame Kaune leidžiamame laikraštyje „Garsas“, š.m. kovo 29 d. Straipsnį ištiesai perspausdiname mūsų skaitytojų dėmesiui. **Redakcija.**

Jau keleri metai Gudijos valstybingumas akivaizdžiai nyksta. Praėjusių metų viduryje Gudija neteko valstybinių simbolių — herbo su Vyčiu ir baltai-raudonai-baltos vėliavos, taip pat ir gudų valstybinės kalbos statuso. Rusų kalbos, kaip antrosios (o iš tikrųjų — pirmosios) valstybinės kalbos, įteisinimas trukdo stiprinti gudišką tautinę savimonę, labiausiai surusintoje buvusioje sovietų respublikoje. Kyla pavojus, kad tokia savimone apskritai užges. Prezidentas — Rusijos vasalas, jau daug pasiekė, kreipdamas savo šalį iš europinės orientacijos kelio ir Eurazijos erdvę. Ligi šiol buvusi buferinė valstybė, Gudija virsta gubernija.

Ar Gudijos išnykimas iš Europos žemėlapiu turėtų paveikti Europą? Kuo gi Gudija svarbi Lietuvai ir Europai?

Kaip ir Lietuva, Gudija yra Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) tradicijų paveldėtoja. Lietuvai yra svarbu, kad Gudija išsaugotų savo istorinę atmintį. Tai padėtų teisingiau atskleisti ir Lietuvos vaidmenį Europos istorijoje, kuri šiandien menkino ir nutylėdavo rusų ir lenkų istoriografai. Gudijoje, kaip LDK dalyje, nebuvo žiauraus tironiško valdymo, panašaus į Rusijos carų beatodairišką priepauidą. Gudijoje taip pat galiojo Lietuvos Statutas — pažangiausias teisinis to meto Europoje — kuriame buvo aukštai iškeltas teisėtumas ir žmogaus gyvybės vertė (tokių tradicijų Rusijoje nebuvo nė pėdsako). Istorinės aplinkybės galėtų būti rimta prielaida Gudijai greičiau nei Rusijai, virsti normalia europietiška valstybe. O su tokia valstybe ir Lietuva galėtų normaliai bendradarbiauti, saugodama sienas nuo nelegalių imigrantų, kontrabandos, narkotikų pervežimo. Lietuvos bendrovės galėtų normaliai prekiauti su Gudija, nebijodamos, kad negaus prekių už pervedus pinigų, arba išgirs, jog pusę

pervestų pinigų „sudilino“ infliacija.

Gudijai nepajėgus atsispirti Rusijos imperializmui, Lietuva netektų taikingos, neimperialistinės kaimynystės. Jos prezidentas savo kadencijos pradžioje yra kalbėjęs apie gudų būdo pagrindinę savybę — norą taikiai sugyventi su visais kaimynais. Šį taikingumą galima matyti kaip nuolankumą, bet, kita vertus, ir kaip pakantumą. O tai jau būtų europietiška demokratinė vertybė. Rusijai globiant Gudiją savo glėbin, prie Lietuvos sienų teisiogiai priartėtų imperialistinių siekių valstybė. Agresyvos notos, „mokomieji“ kariniai manevrai pasienyje ir įvairiausi incidentai yra ne tik jau išgyventa Lietuvos istorinė patirtis, bet ir neįtikama imperialistinių siekių valstybės pasididžiavimas. Valstybių pasaulinė praktika.

Žlugus Gudijai, dar daugiau pralaimėtų Europa. Moraliu požiūriu pralaimėtų europietiška tautiškumo samprata. Gudiskumas apskritai gali išnykti. Tai reikštų, kad Europos Sąjungos, Europos tautų šeimos, laisvos rinkos idėjos, demokratija ir žmogaus teisės nepajėgia atsispirti ekspansionizmui ir prievartos jėgoms.

Geopolitiniu požiūriu Europa pralaimėtų dar skaudžiau. Komunizmo šmėkla priartėtų prie Lenkijos sienų kelių šimtų kilometrų ruožu. Grėsmingi yra Rusijos kariškių planai telkti „atsvarą“ NATO Gudijos žemėje.

Nepagerėtų ir ekologinė padėtis šiose srityse. Gudijos teršalai Europą nuodytų ilgiau ir skaudžiau. Gudijos galimybės prisitaikyti prie Europos aplinkos apsaugos standartų, turint galvoje palyginti nedidelę jos teritoriją, būtų aukštesnės negu Rusijos.

Lietuva turi tam tikrų galimybių prisidėti prie Gudijos savimones atgimimo. Čia ypač primintinas šv. Tėvo Jono Pauliaus II pavyzdys. Dar gūdžiais sovietinio totalitarizmo metais popiežius kreipėsi į tautas jų gimtosiomis kalbomis. Tai buvo didžiulis akibrokštas sovietinei imperijai, kurių vadovai net minties neturėjo bent keliais žodžiais tautinėmis kalbomis pasveikinti savo „brolišką“, „lygiateisių“ respublikų tautas. Tuo tarpu Vatikano radijas ir anksčiau kreipėsi į rusinamus gudus jų gimtąja kalba. Lietuvos institucijos, leisdamos reklaminius lapelius ir kitokius leidinius keliomis kalbomis, galėtų pagerbti gudų kalbą ir kai ką spausdinti gudiškai. Lietuvos gamintojai, savo ruožtu, galėtų sekti Europos gamintojų pavyzdžiu — eks-

Pasaulio Katalikų moterų organizacijų unijos (WUCWO) delegatų suvažiavime Cambera, Australijoje, š.m. vasario mėn. Iš kairės: organizacijos prezidentė Bernardina Wirjana (Mexico); Indonezijos tarybos narė; dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, Pasaulio lietuvių katalikų organizacijų sąjungos pirmininkė ir WUCWO tarybos narė Ae Joo Park (Korea).

PER ŠVIETIMĄ — Į MODERNIĄ VISUOMENĘ

Apie mokymo ir ugdymo problemas gegužės 14 d. buvo kalbama Švietimo ir mokslo ministerijoje vykusiame Lietuvos katalikų moterų sąjungos surengtame susitikime su šios ministerijos sekretoriumi Remigijumi Motuza, kitais atsakingais darbuotojais. Tai — vienas iš tradicinių LKMS rengiamų susitikimų su įvairių ministerijų pareigūnais. Tačiau jis turi išskirtinę svarbą: juk tik nuo to, kokių žmonių išugdys dabartinė Lietuvos mokykla, priklausys mūsų ateitis. Žinoma, pagrindines švietimo politikos nuostatas formuoja vyriausybė bei Švietimo ir mokslo ministerija, tačiau kai ką gali padaryti ir veikli visuomeninė organizacija. O Lietuvos katalikų moterų sąjungos istatuose švietimas įrašytas kaip viena svarbiausių organizacijos veiklos krypčių.

Pasak LKMS vicepirmininkės Elenos Žaidienės (ji yra ir Lietuvos katalikų sąjungos pirmininkė), prieš šį susitikimą buvo gauta daugybė laiškų iš įvairiose Lietuvos vietovėse gyvenančių moterų, susirūpinusių vaikų auklėjimo ir ugdymo klausimais. Nerimą kelia rūpestis dėl portuojamais prekėmis ant įpakuočių aprašyti keliomis kalbomis, ir, kur tik galima, gudų kalba. Nusizūrėjusios į Lietuvą, tą patį gali imti daryti ir kitos valstybės, orientuodamosios į 10 mln. gyventojų rinką Gudijoje. Lengviausiai gudiškus prekių užrašus galėtų pradėti naudoti bendros Lietuvos-Gudijos imonės. Matydami, kad Europos kraštai gerbia gudų kalbą, kitaip ją vertins ir daugelis abejingų Gudijos gyventojų.

Švietimo įstatymo pataisų, liečiančių dorinio ugdymo, tikiybės ir etikos dėstymą mokyklose, tikybą dėsiančių pedagogų pasirengimas, nepakankama pagalba mokytojų profesijai ir jos prestižas, mokytojų atestacija, rūpestis benamiais ir beglobiais vaikais, vaikų nusikalstamumo problemos.

Neretai mokyklose vengiama švesti tautinės ir valstybinės šventės arba apsiribojama standartiniu „montažu-minėjimu“, per mažai dėmesio šiems klausimams skiriama mokymo programose.

Antra vertus, vien pilietinio ugdymo pagrindų pamokos nesuformuos piliečio. Į mokyklą žmogus ateina iš jį supančios aplinkos, šeimos. Daugelio pedagogų sąmonėje mokykla ir šeima — tarsi du autonomiški pasauliai, pamirštant, kad tėvus į mokyklą reikia kviesti ne tik tada, kai vaikas nusikalsta, ar rengiant eilinę pinigų rinkliavą...

Į Lietuvos mokyklas vis dažniau skverbiąsi netradicinės religinės bendruomenės, prisidengdamos nekaltais ketinimais: pvz., prašydamos mokyklos direktoriaus išnuomoti joms salę apeigoms. Taip kai kuriose Vilniaus mokyklose buvo įsikūrę mormonai ir Muno garbintojai. Beje, Švietimo ir mokslo ministerija yra išsiuntinėjusi įspėjimus švietimo skyriams, kad nepageidaujama, jog valstybinės mokyklos istaigose lankytųsi ir savo renginius organizuotų sektos.

Tai toli gražu ne visos šiandieninės mokyklos ir mokytojų problemos. Ir ar tik jų? E. Žaidienės nuomone, bėda ne tik tai, kad dėl lėšų stokos kai kuriose mo-

kyklose abiturientai sėdi jiems per mažose pradinukų suoluose, kad pritrūksta net krepšio, o patalpų remontas ir mokinių maitinimas neretai tampa pačių mokytojų rūpesčiu. Svarbiausia, kad per mažai puoselėjamas mokytojų ir mokinių dvasinis ryšys, dėl ko nukentčia abi pusės.

Atsakydami į klausimus, Švietimo ir mokslo ministerijos atstovai pabrėžė, kad daugelio problemų sprendimas nepriklauso vien nuo jų. Daug ką lemia švietimo skyrių, pačių mokyklų bendruomenių veikla — tik jos gali nuspręsti, dėti mokinius vienodas uniformas ar ne, kokiam dalykui skirti dvi papildomas dėstytojų valandas per savaitę, kaip bendrauti su moksleivių tėvais, švesti tautinės šventės, organizuoti papildomą užklasinį ugdymą ir kt.

Mokykla privalo turėti idėją ir veiklos principus tada ji pati tobules, pajaus savo vertę. Turbūt po tokių susitikimų neatsiras daugiau lėšų, skiriamų mokyklų remontui ar įrangai įsigyti, nepadidės pedagogų algos ir netgi mokytojų profesijos prestižas nebus „pakeltas“. Galų gale, ne toks jų tikslas. Tačiau svarbiausia — suprati, mas, kad ir Švietimo ir mokslo ministerijos, ir Katalikų moterų sąjungos siekiai bei požiūris į mokymo ir ugdymo problemas daug kur sutampa, kad bendras darbas padės įgyvendinti švietimo reformos tikslus — ne vien atnaujinti mokymo turinį, bet ir keisti mąstymo būdą, vertybinę orientaciją, grindžiant ją krikščioniškosios doros nuostatomis, nes, kaip teigia XVI a. jėzuitų išmintis, tik per švietimą galima sukurti modernią visuomenę.

Eglė Černiauskaitė
LKMS atstovė spaudai

Danutė Bindokienė

Svarbu reaguoti

Jau ne kartą „Drauge“ ir kitose JAV lietuvių spaudoje buvo paminėta Kongreso atstovo Christopher Cox (R-CA) rezoliucija HCR 51 dėl Karaliaučiaus srities demilitarizavimo. Ne tik paminėta, bet visi lietuviai, JAV piliečiai, raginami kreiptis į savo atstovus ir paraginti, kad jie rezoliuciją paremtų, kai prasidės svarstybos Kongrese (numatoma, kad tokios pirminės svarstybos gali būti jau birželio mėnesio pabaigoje).

Tai labai opus klausimas ir Amerikai, ir Lietuvai, o galbūt net visai Europai. Nepaslapstis, kad Karaliaučiaus sritis šiuo metu yra paversta milžinišku ginklų sandėliu (tikima, kad ten yra ir branduolinių raketų, nors Rusija tą prielaidą neigia) ir kariuomenės stovykla, kurioje nuolat laikoma 200,000 rusų karių. Tai dukart daugiau, kaip amerikiečių kariuomenės, šiuo metu esančios visame Europos žemyne. Tarp Rusijos ir rusų valdomos Karaliaučiaus srities Lietuva yra atsidūrusi tarsi tarp geležinių sprastuko dantelių — tereikėtų vieno spustelėjimo ir iš mūsų tėvynės laisvės, kuria taip džiaugiamės, liktų tik skeveldros prie Maskvos kojų.

Deja, šiuo metu JAV prezidentas ir nemaža dalis vyriausybės narių jaučia tam tikrą įtampą bei nerimą dėl spartiai besitartinančių prezidentinių rinkimų Rusijoje. Labiausiai visus baugina galimybė, kad rinkimus gali laimėti vis stiprėjančios komunistų partijos vad. Ziuhanovas. Nors Boris Jelcinas per pirmąją savo kadenciją nebuvo per daug veiksmingas prezidentas ir neįteisingai ar nenorėjo įvykdyti savo pažadų nei rusų tautai, nei Vakarų pasauliui, vis dėlto iš jo dviejų pagrindinių kandidatų jis atrodė priimtinesnis. Vargu ar dabar Bill Clinton ryžtųsi išeiti į atvirą konfliktą su Jelcinu dėl NATO plėtimosi ir Rytus ar Karaliaučiaus srities. Jelcinas šiuo metu savo krašte turi pakankamai bėdų, tad svarbu ir jo rinkiminei kampanijai naudina, kad Amerika bent viešai neprieštarautų jo užsienio politikai. JAV Kongresas — jau kitas reikalas, nes jis, Respublikonų partijai laimėjus daugumą, nuolat pareiškia kaip tik skirtingą nuomonę nuo prezidento.

Nemanome, kad dar kartą reikėtų aiškinti, kaip svarbus Lietuvai yra Karaliaučiaus demilitarizavimas ir Christopher Cox rezoliucija. Šiuo metu jau 43 Atstovų rūmų nariai yra pasirašę rezoliuciją remti, bet reikia daug daugiau.

Juzefa nenorėjo sūnaus išleisti į tolimą kraštą, pas nežinomus žmones. Panašiai galvojo ir kiti tėvai. Tada kun. Steponaitis asmeniškai nuvyko pas saleziečius. Sugrįžęs pasakojo, kad jam ten viskas atrodė tvarkinga ir jis su entuziazmu pradėjo verbuti vaikus.

Ilgokai su žmona svarstėme, leisti sūnų, ar neleist. Čia, Anglijoje, vargiai ar galės patekti gimnazijon, bet amato tai tikrai išmoks. Italijoje mokytojai, atrodo, visi lietuviai, savi tautiečiai, tad kalbos tikrai nepamirš. Vaikas ten baigs gimnaziją, jeigu norės ir kunigaikštis taps. Vilboras pamaldus berniukas, kas rytą, eidamas mokyklon, nepamiršta užsukti į bažnyčią. Jis pats labai prašo, kad leistumėm jam vykti. Pagaliau, kad ir nelabai norėdama, mama sutinka. Formalumo dėlei saleziečių direktorius, kun. J. Zeliauskas, prašo atsiųsti iš vietinės mokyklos pažymėjimą ir rekomendaciją, kurią be sunkumų, bet su nemažu nustebimu, kad vaiką į užsienį siunčiame, mums išduoda.

Elytė pas vienuoles

Vilborui išvykus Italijon, Elytė pasiliko St. Chad's mokykloje. Jai mokslas sekėsi. Trimestrams pasibaigus, visada gaudavo labai gerus pažymius. Nutarėme ją leisti gimnazijon ir po to spresime, kas toliau darytina. Netoli mūsų, Heywood gatvėje, buvo Notre Dame seselių vienuolynas. Prie jo buvo graži koplyčia ir veikė mergaičių gimnazija. Seselės savo koplyčia leido lietuviams naudotis lietuviškomis pamaldoms. Dažnai ten besilankant, žmonai ir man ta mokykla pradėjo patikti.

(Bus daugiau)

ARTIMOJI ANGLIJA

LEONAS VENCKUS

27

1945 metais gegužės mėnesį mirė jos 19 metų sūnus Vladas. Mirė motinos vienintelė viltis ir ramtis, ne dėl karo veiksmų, bet dėl spekuliantų vaizbūnų gobšumo, kuris neatšivėlėgia net į žmogaus gyvybę. Stovykloje tuoj po karo atsirado verslininkų, kurių vienas atėjo į Kasel-Oberwehren stovyklą, pradėjo siūlyti vyrams geriamą spiritą. To alkoholio išgėrė, keli vyrai iš dalies, kiti visiškai apako, bet buvo ir tokių, kurie kaip Vladas, vyresnių pavaišinti, atsisakė su šiuo pasauliu. Tik po to skaudaus įvykio paaikšėjo, kad tariamasis spiritas buvo vokiečių aviacijai naudojamas sintetinis alkoholis, pavogtas iš kariško aerodromo.

Likusi be vyro ir sūnaus, Zosė vienintelė širdies paguodą rasdavo maldoje. Po kiek laiko ją kažkas patarė ieškoti Brazilijon išvykusio vyro per Lietuvos konsulatą. Parašė. 1947 metais rugšėjo mėnesį iš A. Polišaio, Lietuvos konsulo Brazilijoje, gavo tokį laišką: „Atsakydamas į Tamstos prašymą Kazio Baranausko paiešką reikalauju, šiuo pranešu, kad jam rašant reikia šitaip adresuoti: Ilmo Snr. Kazys Baranauskas, c/o Sadauskas, Al. Cleveland 289 Sao Paulo, Brazil“.

Apsidžiaugę moteriškai. Parašė Kazui laišką, vieną, antrą. Atsakymo nėra. Kai ir į tretį laišką atsakymo negavo, jos viltis užgeso. Pasidarė aišku, kad turės viena

kovoti prieš gyvenimo audras, neturėdama nei į ką atsiminti, nei kam pasiguosti.

Skandūs praeities pergyvenimai Zosę suvargino ne tik fiziniai, bet ir dvasiniai. Ją slėgė sunki depresija. Mūsų patariama, metė sunkų darbą skalbykloje, pakeisdama jį žymiai lengvesniu vienoje Manchesterio geležinkelio stoties užkandinėje. Sveikatai nykstant, kelis sykįs ją vedė pas gydytojus, kurie pakartotinai ją paguldė ligoninėn. Sugrįžusi vėl pradėjo dirbti, bet neilgai betesėjo. 1961 metais gegužės 14 d., besiruodama į sekmadienio ryto Mišias, vėl pasijuto blogiau. Juzefa ją nulydėjo į netoli mus esančią žydų ligoninę. Ten už kokios valandos mudviejų akivaizdoje Zosė pasimirė. Kunigas Val. Kamaitis dar suteikė paskutinį patepimą.

Pasarvojome mirusią mūsų namų salone, kur jos palaikus lankė pažįstami ir svetimi lietuviai bei kaimynai anglai. Trečią dieną ją palaidojo Mostono katalikų kapinėse, lietuviškame kampelyje, prie gražaus, lietuviško paminklo. Suradęs jos vyro adresą, parašiau jam į Braziliją. Jokio atsakymo negavau. Galimas dalykas, kad ir jis jau buvo iškeliavęs amžinybėn.

Mūsų tautos istorijoje užtinkame iškilesnių žmonių biografines žinias ir jų gyvenimo aprašymus. Tačiau neįmanoma išvardinti minių pilkųjų žmonių, kurie karo metu dingo be žinios. Nekalbu apie mirštančius ar mirusius taikos metu, normaliose sąlygose. Ten giminės apie mirtį žino, mirusių palaidoja ir jo nebeieško. Tačiau apie tremtyje mirusius lietuvius, kad ir Pasaulio Lietuvių

Bendruomenė ar kita kokia institucija galėtų ir turėtų užvesti mirusiųjų kortekas. Tokių, svetimuose kraštuose mirusių, mūsų tautiečių sąrašai, jei paskelbtų čia ir Lietuvoje, pasitarnautų giminėms bei pažįstamiems, kurie dažnai skelbia asmenų paieškojimus per mūsų konsulatų ir įvairių kraštų Raudonojo Kryžiaus organizacijų. Bet kas tokio darbo imsis?

Vilboras pas saleziečius

Persikėlus gyventi į nuosavą namą, pasikeitė ir vaikų mokykla. Dabar priklausėme St. Chad's parapijai, Cheetham Hill rajone, Manchesteryje. Pradėdami lankyti šios parapijos mokyklą, mūsų vaikai jau laisvai vartojo anglų kalbą. Gal tik rašyboje, kaip ir patiems anglams, kartais kai kurių žodžių išraidinimas ne visada buvo tikslus. Bet pamazų ir ta klūtis pranyko. Sūnus St. Chad's mokykloje jautėsi geriau kaip Salforde. Nesiskundė nė duktė Elytė.

Tuo pačiu laiku Torino mieste, Italijoje, gyvenantieji lietuviai saleziečiai pasiskelbė įsteigti lietuvių vaikams gimnaziją Castelnovo Don Bosco. Pradėjo kviesti berniukus iš Europos ir Amerikos kraštų, žadėdami mokiniams duoti gerą išsimokslinimą. Kurie negalės pasiekti brandos atestato, tie mažų mažiausiai išmoks spauštuvinininko amato, nes saleziečiai ten pat turėjo ir savo spauštuvę. Manchesterio lietuvių iš Widnes apriūpino kun. Justinas Steponaitis. Jis tuo laiku būdavo dažnas svečias ir mūsų namuose. Jis pradėjo kalbinti apylinkės lietuvių tėvus, leisti savo berniukus į saleziečių steigiamą gimnaziją. Iš pradžių abejojome. Ypač

X LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS ORGANIZACINIO KOMITETO PRANEŠIMAS

Nuosirdus kreipimasis į visuomenę

Nors atrodo, kad iki X lietuvių tautinių šokių šventės dar yra daug laiko; tačiau savaitės ir dienos greitai skrieja. Už apytikriai aštuonių savaitių į Čikagą ir jos apylinkes pradės suvažiuoti šokėjai, tautinių šokių grupių vadovai ir mokytojai. Šeštadienį, liepos 6 d., 1 val. p.p., sugaus dešimtis varpo dūžių, kils Rosemont Horizon stadiono lubų link dešimties lietuvių tautinių šokių švenčių vėliavos.

Organizacinis komitetas nuosirdžiai kviečia lietuviškąją visuomenę gausiai šioje šventėje dalyvauti; nedelsiant įsigyti bilietus į pačią šokių šventę, i susipažinimo vakarą ir pokylį. Savu dalyvavimu šventėje ir jos renginiuose paremsite lietuviškąjį jaunimą, kuris sąžiningai praleidžia ilgas valandas ruošdamasis šiai jubiliejiniai šventei.

Šventės programa

X lietuvių tautinių šokių šventės programoje dalyvaus per 1,750 šokėjų, atstovaujančių 48 lietuvių tautinių šokių grupėms iš JAV, Kanados, Pietų Amerikos ir Lietuvos. Šios jubiliejinės šventės programos repertuaras, sustatytas meno vadovės Violetos Smieliauskaitės-Fabianovich, susideda iš 23 lietuvių tautinių šokių pynės: „Tai pievelė, tai žalia“, „Pasėjau kanapę“ ir „Du gaideliai“ atliks vaikai nuo 8 iki 11 m.; jaunieji (nuo 12 iki 17 m.) šoks „Čigonėlių“, „Suk, suk ratelį“ ir „Sustą“; studentų šokiai susideda iš „Kubilo“, „Sukčiaus“, „Lenciūgelio“, „Vakaruškų“,

„Mikitos“, „Mikitenės“, „Bledingėlės“, „Polkos“, „Malūno“ ir „Varkijiečio“; jaunieji veteranai (nuo 25 iki 45 m. amžiaus) pasirodys su „Putinelium“, „Aštuonyčiu“ ir „Žekeliu“; o veteranai šoks „Kalatinį“ (su vaikais), „Klumpakojį“ ir „Telšių valsą“; finalas „Suktinis“.

Programa prasidės lygiai 1 val. p.p. ir tęsis apytikriai iki 4:30 val. p.p.

Pietų Amerikai atstovaujančios grupės

Buenos Aires, Argentinos Lietuvių centro tautinių šokių vienetas „Inkaras“ įsteigtas 1973 m. Grupei vadovauja Juozas Pulikas, o administratorius yra Osvaldas Jonušys. „Inkaras“ pasižymėjęs kaip aukšto lygio meno ansamblis visoje Argentinos valstybėje ir už jos ribų. Grupės pagrindinis tikslas: suburti jaunimą ir išlaikyti savąją kultūrą per lietuvišką tautinį šokį. Vienetą sudaro dauguma studentų ir jauni profesionalai išimtinai lietuvių kilmės. „Inkaras“ garsina lietuvių vardą kitataučiams tarptautinėse parodose, muziejuose, televizijoje. „Inkaras“ yra koncertavęs Brazilijoje, Urugvajuje ir Čikagoje suruošęs koncertus, vaikų dienas, Pavasario šventes ir pan. Šokių grupė „Inkaras“ dalyvavo VII, VIII ir IX tautinių šokių šventėse. Visus šokėjus riša lietuviška dvasia, nors kai kurie yra trečios kartos lietuviai.

Dešimtojoje lietuvių tautinių šokių šventėje dalyvaus 37 „Inkaras“ šokėjai veteranų (16) ir studentų (21) rateliuose.

Tautinių šokių grupė „Šaltinis“ (Rosario, Argentina)

Pietų Amerikos lietuvių tautinių šokių grupė, pasirodusi dalyvauti X tautinių šokių šventėje Čikagoje.

įsikūrė 1985 metais kovo mėn. švento Kazimiero parapijoje pas kun. Margį susirinko būrys jaunų žmonių, kuriems rūpėjo padėti Lietuvai. Ši naujai suorganizuota jaunimo grupė buvo pavadinta „Šaltinio“ vardu. 1986 m. „Šaltinis“ suorganizavo lietuvišką stovyklą ir keletą lietuviškų švenčių, pritraukdami naujus narius, o šiek tiek vėliau atsirado šokių grupė. Po metų į Rosario atvažiavo Osvaldas Levanavičius, kuris įkūrė rimtą ansamblį. „Šaltinis“ kasmet pasirodo Rosario tautų šventėje, dažnai šoka „Alaus“ šventėje (Kordoboje), pasirodo su tautiniais šokiais ne tik savo telkinyje, bet ir kituose miestuose ir įvairiose šventėse. 1990 m. keli šokėjai išvyko studijuoti Vokietijoje, Vasario 16-tosios gimnazijoje; o 1994 m., su Vasario 16-tosios gimnazija, 4 „Šaltinio“ šokėjai dalyvavo Šokių šventėje Lietuvoje. Kiekvienais metais „Šaltinis“ suruošia 3 ar 4 lietuvių šventes ir kas vasarą – jaunimo lietuviškas stovyklas.

Dešimtoji lietuvių tautinių šokių šventė bus „Šaltinio“ pirmas tarptautinis pasirodymas. Šventėje dalyvauja pirmą kartą

su studentų rateliu.

Sao Paulo (Brazilijos) tautinių šokių grupė „Nemunas“ buvo įsteigtas 1971 m. kovo mėn., tad šiais metais švenčia savo sidabrinį – 25 metų – veiklos jubiliejų. Grupės steigėjas yra Juozas Lukoševičius. Nuo savo įkūrimo „Nemunas“ yra pasirodęs vietiniuose brazilikuose ir lietuviškuose renginiuose Sao Paulo ir kituose miestuose (maždaug 20 kartų per metus), bei koncertavę Montevideo (Uruguay), Buenos Aires (Argentina), Čikagoje, Hamiltone (Canada) ir St. Peterburge (Florida). Repeticijos vyksta Brazilijos Lietuvių sąjungos saleje arba Šv. Kazimiero parapijoje. „Nemunas“ tauti-

nių šokių grupė taip pat šoko IV, VI ir VII tautinių šokių šventėje. „Nemunas“ veteranai perleido savo vietą naujiems šokėjams, kurie šiais metais turės savo pirmąjį tarptautinį pasirodymą, dalyvaudami Dešimtojoje lietuvių tautinių šokių šventėje. Šiam neeilinui, įvykiui jie ruošiasi ištisus metus. „Nemunus“ trečioji šokėjų karta (beveik lietuviškai nekalbantys), pasirodys Sao Paulo miesto kultūrinuose renginiuose, garsina Lietuvos vardą ir kultūrą.

Dabartinė vadovė yra Rosana Taschetto – Ramašauskaitė. Dešimtojoje lietuvių tautinių šokių šventėje šoks 23 šokėjai studentų ratelyje.

LIETUVOS ŽEMĖ

JUOZAS PLAČAS

Ta tema jau rašiau šio dienraščio puslapiuose, tačiau jokios reakcijos nepastebėjau. Dabar apie Lietuvos žemę vėl plačiai kalbama, o Lietuvoje net norima pakeisti 47 Konstitucijos paragrafą, kad Lietuvos žemę galėtų įsigyti ir užsieniečiai.

Nuo pat Lietuvos istorijos pradžios Lietuvos žemė buvo svarbiausias objektas. Beveik visos kovos buvo už savo žemę. Lietuviai mylėjo savo žemę, negailėjo gyvybės, kad ją apgintų nuo priešų. Valstybė negali egzistuoti be teritorijos.

1918 m. Lietuva, atkūrusi savo valstybę, visų pirma kovojo su trimis priešais, kad išsaugotų savo žemę. Tada Lietuva kėlėsi iš pelenų. Per trumpą savo nepriklausomybės laikotarpį tiek suvirto, kad prisivijo, o kai kuriais atvejais net pralenkė, kitas civilizuotas valstybes. Krašte buvo nemažai kitataučių, ypač miestuose, kurie savo rankomis tvarkė Lietuvos pramonę ir prekybą. Lietuviai buvo tik darbo jėga ir pirkejai. Šviesiau galvojęs tautiečiai visur ėmė skelbti kooperatyvinę idėją. Jų balsas buvo išgirstas. Kooperatyvai Lietuvoje pradėjo augti kaip grybai po lietaus, ne vien prekybiniai, bet ir gamybiniai. Išaugo milžinai: „Maisas“, „Pienocentras“, „Lietuvos cukrus“, „Sodyba“, „Lietūkis“ ir daugiau. Gautas pelnas nebetiko kitataučiams, bet liko lietuvių kišenėse. Lietuviai tvirtai po kojomis laikė savo žemę.

Kokia padėtis šiandien? Nereikia Lietuvoje gyventi, kad ją sužinotume. Plačiai rašo spauda, skelbia radijas, pasakoja atvykę iš Lietuvos, skundžiasi žmonės laiškais. Kartais susidaro vaizdas, kad nebėra Lietuvoje patriotų, o vien tik savanaudžiai. Būtų klaidinga taip galvoti. Jų yra žymi dauguma, tik neturi galimybių į jį į valdžią. Kaip susidarė valdžia, visi gerai žino, tik gal nežino visų detalių.

Gaila dabar susidariusios padėties, kuri gali skausmingai atsiliepti ateities. Tylima apie

kooperaciją, bet gyvenama užsienio paskolomis, kuri ne visada pasiekia savo tikslą. Lietuva jau yra tiek praskolin-ta, kad kažin ar vaikai užaugs galės tą skolą išlyginti. Dabartinė vyriausybė vėl kalba apie naujas paskolas, bet niekur neskelbia kaip jos bus gražintos.

Kalbama apie investicijas. Jau ir dabar yra daug pramonės bei prekybos įmonių kitataučių rankose. Jų dar neužtenka, reikia daugiau. Kodėl negalėjo kolchozų padaryti kooperatyvniais ūkiais, o tik palengva eiti į privatizaciją. Valdžios įmonės ir galėjo virsti kooperatyvinėmis įmonėmis. Panašiai ir su prekyba. Žmonės, matydami sau naudos, būtų negailėję nei darbo, nei pinigų. Dar valdžia galėjo padėti. Buvo daug galimybių, jų netrūksta ir dabar, tačiau liko ir lieka neišnaudotos. „Gudriji“ nesugalvoja, o patarimų klausis ambicija neleidžia. Gal ateis laikas, kad patarėjai bus reikalingi, bet jau tada, anot lietuviškos patarlės, bus „šaukštai po pietų“.

Skubama stoti į Europos sąjungą. Nežinau kodėl reikia taip greitai. Pirmiau reikia sustiprinti savo kraštą, nuskurdinti ne Europos sąjungą, o Lietuvą. Ten įstojusi, Lietuva praras savo suverenitetą. Taps valstybė valstybėje. Europos sąjungoje pirmuoju smūkiu gros dieji, o mažieji turės klausyti. Nemažą rolę vaidins ir buvę mūsų tautos paverėjai. Idealas yra gražus, bet jis nepasiekiamas. Nereikia skubėti keisti ir 47 Konstitucijos paragrafo, nes yra dar daug diskutuotinų klausimų. Bent šis Seimas neturėtų imtis tos Misijos, o palaukti naujo Seimo.

Iki naujo Seimo rinkimų nebėdaus laiko liko, tačiau opozicijos partijos mažai skiria laiko pasiruošimui. Patriotinės grupės turi išjudinti miegančią daugumą, kad ji pabūtų iš nevalties miego ir stotų į tikros Lietuvos kūrimą, kuri į savo rankas paimtų Lietuvos žemę, švietimą ir viso krašto gerovę.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Century 21
REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS

Broker-Associate

Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite:

BUDRAITIS

Bus. 312-585-6100 Page 312-308-0307
Fax. 312-585-3997

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX

REALTORS

(312) 586-5959

(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patamavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.

Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

Pilnu gyventi prie šeimos su pilnu išlaikymu vyr. amžiaus vyrą arba moterį. Gali būti ligonis, kuriam reikalinga spec. priežiūra. Gyvenu Chicago priemiestyje. Skambinti Stasel: 708-378-1538.

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.

H. Deckys

Tel. 312-585-6624

U.S. Savings Bonds
Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

„Tautos sukilimas 1941, pirmoji dalis. Be šūvio“

Autorius Pilypas Narutis, prisidėjęs prie sukilimo organizavimo, aprašo savo kartos pastangas atgauti laisvę.

Ši dalis pavadinta „Be šūvio“, nes, kaip įvade rašo knygos autorius: „Prezidentas – Tautos vadas – pabėgo. Krašto apsaugos ministras pabėgo. Kariuomenės vadas pasitinka Sovietų sąjungos Raudonąją armiją, okupuojančią Lietuvą, o ministras pirmininkas prašo tautą priešus mandagiai priimti...“ Jis toliau teigia, kad „tolimesnį tautos likimą sprendė pati lietuvių tauta...“ Šia knyga bandau dokumentuoti mano ir mano draugų pastangas kovoti prieš Staliną ir Hitlerį, du didžiuosius Lietuvos ir laisvojo pasaulio priešus.

Apie 1941 m. sukilimą ir Laikinąją vyriausybę daug kartų buvo rašyta mūsų spaudoje, tačiau įvykiai knygoje dėstomi labai nuosekliai, perpinti asmeniškais prisiminimais žmogaus, kuris tuose įvykiuose aktyviai dalyvavo – ne tik dalyvavo, bet ir buvo vienas organizatorių. Knyga apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d., yra 404 psl., iliustruota nuotraukomis ir faksimilėmis.

Gaunama „Drauge“

Kaina \$17,- (US), plus tax ir persiuntimas.

BALTIA EXPRESS CO LTD.,

(PREZ. VIDMANTAS RAPSYS)

SIUNTINIAI BE MUITO Į LIETUVĄ

- SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
- ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
- AMERIKIETISKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ;
- MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE SIUNTINIUS PAIMSIME NEMOKAMAI;
- NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS;

PRISTATYKITE SIUNTINIUS JUMS PATOGIŲ ADRESU:

ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI

1-800-SPARNAI 1-800-772-7624

NAUJAS ADRESAS
BALTIA EXPRESS CO LTD
8327 S. PULASKI
CHICAGO, IL 60652

AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSENVILLE, IL 60106

TURIME ATSTOVUS LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS

Brazilijos ir Argentinos tradicinius šokius pademonstruos mūsų šokėjai iš Pietų Amerikos specialiaame pošventiniame koncerte, kuris ruošiamas Jaunimo centre liepos 9 d., antradienį, 7 val. vak.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

LOT
New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

Koplyčia ant Birutės kalno Palangoje.

Nuotr. Juozo Polio

KAS IŠLAISVINO LIETUVĄ

„Išėjimas lietuvių neišlaisvino Lietuvos, mes patys atgamom savo nepriklausomybę. Aš nesuprantu tų senųjų, kurie vis teigė, kad jie iškovoję Lietuvos laisvę Amerikoje“. Mes skridom virš Atlanto į Kopenhagą. Taip kalbėjo išsilavinusi Kauno inteligentė. Jos vyras profesorius Kauno universitete. Jinai Amerikoje jau antrą kartą. Šįkart šešis mėnesius išbuvo Amerikoje, lietuvių skautų globojama.

Užsivedė ilgos diskusijos. Gal kam atrodytų, kad argumentai, kas iš tikrųjų atvedė Lietuvą prie nepriklausomybės, yra grynai garbėtroškos ieškojimas. Taip gali pasidaryti, tačiau nesuprasti istorijos yra pavojinga. Dabartinis lietuvių ištikinimas, kad jie savarankiškai nuvertė Sovietų Sąjungą, yra pavojinga iliuzija. Ypač pavojinga šiuo metu, kai Gudija jungiasi su Rusija ir komunistai planuoja grįžti į Rusijos valdžią.

Kodėl dabar Vilnius yra gražus, atsinaujinantis miestas, o Groznas griuvėsių kalnai? Kodėl Vilnių dabar lanko vakariečiai turistai, o Grozną rusų šarvučiai? Kodėl lietuvių vyrai dabar skraido po pasaulį, ieškodami verslo sutarčių? Tuo tarpu čekėnų vyrai slapstosi miške, ieškodami rusų kareivių? Juk čekėnai nė kiek nebailesni už lietuvius. Abi pavergtos tautos buvo dalis Sovietų Sąjungos, viena ištrūko iš rusiškos vergijos, kita ne. Neseniai įvyko taikinga čekėnų demonstracija Grozne, rusai kelis žmones nušovė. Sausio 13-tos žudynės sukūrė visą pasaulį, nekaltų čekėnų šaudymas praėjo nepastebėtas. Paklausk amerikietį, kur yra Vilnius, ir jis atsakys „Lithuania“, paklausk eilinį amerikietį, kur yra Groznas, ir jis spės, kad kažkur Bosnijoje.

Išėjimas politinę įtaką Lietuvos politinė kovoj labai taikliai nagrinėja Viktoras Nakas, „Bridges“ žurnale (1996 m. vasario mėn.). Jis išryškina, kad išėjimas lietuvių iškovoję Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybę idėja prieš 40 metų ir ją, nuolat išlaikė. Prezidento Bush nenoras pripažinti Lietuvos valdžią nei kiek nepanaikino fakto, kad Amerika pripažino Lietuvą, kaip nepriklausomą valstybę. Tarybinėje respublikoje užaugę lietuvių šio skirtumo nesupranta ir neįvertina. Tačiau tik Amerikos, ne Islandijos, rūpestis Lietuvos žmonėmis sulaukė tolimesnį kraujo praliejimą 1991 m. sausio mėnesį.

Yra ir kitas esminis skirtumas tarp Lietuvos ir Čekėnijos. Lietuva yra Marijos žemė, taikos karalienė. Nepaisant kiek šio krašto žmonių nuo savo Motinos ir jos Sūnaus nusisuka, juos ižiedinėja, Motina savo vaikų neapleidžia. Nors ir labai nureligiję, Europos kraštai

prisiminė, kad Lietuva yra krikščioniškų kraštų šeimos narė. Ispanai gal prisiminė, kad jų kunigai įkūrė Vilniaus universitetą. Austriai, kad lietuvių kariai su Sobieskiu išgelbėjo Vieną nuo turkų. Italai prisiminė iškilmingą šventą Šv. Kazimiero ir Lietuvos Krikščionybės jubiliejų Romoje. Prancūzai, kad Napoleonas lankėsi Lietuvos bažnyčiose. Anglijai ir Amerika, kad imigrantai iš Lietuvos sąžiningai dirbo ir dalyvavo jų krašto gyvenime.

Motinos įtaka yra dažnai nematoma ir neįvertinama. Vaikas užaugs sveikas ir tvir-

tas, bet dažnai neįvertins savo mamos visų pastangų. Tačiau žmogus nebus nei geras, nei protingas, kol neįvertins ir neatsidėkos savo žemiškajai ir dieviškajai motinai. Laikas parodys lietuvių gerumą ir gudrumą.

Per Sutvirtinimo sakramento Mišias Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, š.m. balandžio 28 dieną, tikinčiųjų maldoje buvo šis prašymas: „Dieve paguosk lietuvių tautą, leisk kiekvienam lietuviui suprasti, ypač gegužės mėnesį, kad mes turime danguje motiną Mariją, mūsų užtarėją“.

Linas Sidrys, M.D.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

55.00 dol. Felicija Kruplis, Chicago, IL; Jonas Skladaitis, Philadelphia, PA;

50.00 dol. Liuda Velunas, Chicago, IL; Aldona Mogenytė-Walker, Evanston, IL; Lietuvių Bendruomenės Clevelando skyrius (per išdininą V. Šilėnė), Euclid, OH; Pabaltijo Universiteto 50-ties metų suaktyvėjimo rengėjai (per Prana Jurkų), Elmhurst, IL; Donatas Skučas, Fairfax, VA;

45.00 dol. Ursulė Bubelis, Oak Lawn, IL;

40.00 dol. Margarita Valiukas, Hemet, CA;

35.00 dol. Ona Žilionienė, North Olmsted, OH; Antanas Rubonis, North Haledon, NJ;

30.00 dol. Linas Kelecius, Hickory Hills, IL; dr. H. Solys, Juno Beach, FL; Emilia Grigaliūnas, St. Petersburg Beach, FL; Danutė ir Kazys Paškonis, Eastlake, OH; dr. Jonas Stanikaitis, Chesterland, OH; A. Vedeckas, Massapequa, NY;

25.00 dol. Liudas Krolis, Chicago, IL; Gražina Mikenas, Woodridge, IL; kun. Frank Kelpšas, Chicago, IL; Anthony Kovera, St. Pete Beach, FL; Antanas Ragauskas, Cicero, IL; Vytas Zdanys, West Hartford, CT; Vilgailė ir Jurgis Lendraitis, Palos Hts, IL; Adolfas Dirgėla, Oak Lawn, IL; Juozas Bekeris, Gardner, MA; Algirdas Rutkauskas, Rockford, IL; Vladas Simutis, Redford, MI; Marija Krauchunas, Chicago, IL; dr. A. Šaulys, Shoreham, NY; Vyta. Šeštoka, Los Angeles, CA; E. Paulikas, Downers Grove, IL; Paulius Jurkus, Woodhaven, NY; Donatas Zakaras, Sun City, AZ; J. Vidunas, Auburn, MA; Zosė Martinaitienė, Toronto, Ont., Kanada; Felicia Greys, Chicago, IL; Vytas Raudys, Lockport, IL; Petras Vebra, Chicago, IL; Jonas Balbatas, Cleveland, OH; Ignas Malcius, St. Petersburg Beach, FL; Viktoras Pikelis, Chicago, IL; Viktoras Mariunas, Richmond, OH; Aldona Laurinaitis, Lemont, IL; Jonas Savickas, Carson City, NV; E. Kolupaila, Chicago, IL;

Alfonas Jakubėnas, Sun City, AZ; dr. Juozas Makštutis, Palos Hts., IL; Jonas Grebliauskas, St. Petersburg Beach, FL; Dalia Augunas, Jupiter, FL; Liuda Alsen, Bowling Green, OH; Bronė Mataitis, Cicero, IL; Ignas Ruginis, Cicero, IL; Jonas Vasaris, Barberton, OH; Petras Mikalauskas, Omaha, NE;

20.00 dol. Jonas Hartvigas, Amsterdam, NY; Regina Pavasaris, Agoura, CA; Bronė Kelmelis, Chicago, IL; Aldona Čaplėnas, Madison, WI; A. E. Pocevicus, Omaha, NE; Genovaitė Kaufmanas, Springfield, VA; Vytautas Stanevičius, Chicago, IL; Ignas Petrauskas, Chicago, IL; Detroito Lietuvių Organizacijų Centras (per Česę Šadeika), Detroit, MI; Vytautas Naruševičius, Toronto, Ont., Kanada; Joseph Kucinskas, Dowagiac, MI; Vida ir Algis Jonušas, Palos Park, IL; Elena Sudžinskis, Hellertown, PA; Raimundas Korzonas, Palos Hills, IL; Jadyga Jonušas, Grand Rapids, MI; Vytautas Požela, Omaha, NE; Antanas Astrauskas, Oak Lawn, IL; Jonas Asminas, Livonia, MI; Detroito skautai (per Kristiną Karvelienę), Northville, MI; M. Mackienė, Cicero, IL; Julia Vizinis, Chicago, IL; Leonora Paketuris, Chicago, IL; A. Cibavičius, Chicago, IL;

17.00 dol. Adele Pabreza, Chicago, IL;

15.00 dol. Charley Plestys, Elmhurst, IL; Emilija Gaškienė, Chicago, IL; Eugenija Minkunas, Woodhaven, NY; Meta Jonynas, Chicago, IL; A.P. Jasas, Chicago, IL; Eva Paulauskas, Chicago, IL; Ona Miežienė, Sun City, AZ; Adolfas Sekonis, Wasaga Beach, Ont., Kanada;

55.00 dol. Marija Jasulevičius, Cicero, IL;

50.00 dol. Jonas Didžbalis, Toronto, Ont., Kanada; Stasys Budrys, Racine, WI;

40.00 dol. Emilija Dėdinienė, Brooklyn, NY; Joseph Guzulaitis, Chicago, IL;

35.00 dol. dr. A. Mogenytė Walker, Evanston, IL; Marija Macieža, Oak Lawn, IL;

30.00 dol. Algirdas Dapkus, Wheaton, IL;

25.00 dol. Kazys Bukauskas, Hot Springs, AR; Adolfas Baliūnas, Willowbrook, IL; R. Veitas, Milton, MA; Elegijus Kaminskas, Chicago, IL; kun. J. Grabyss, Amsterdam, NY; Kazys Linkus, Miami Beach, FL; Povilas Karosas, New Britain, CT; Genė Čyviene, St. Pete Beach, FL;

15.00 dol. Juozas Maciulaitis, Sunny Hills, FL; Irena Macionis, St. Petersburg Beach, FL; Stasys Kezutis, Buffalo, NY; Elena Puodžiūnaitė, Waterbury, CT; Peggy ir Jim Guntis, Tucson, AZ; Stasys Pabrinkis, Cleveland, OH; Jurgis Gepneris, Union Pier, MI; Pranas Gudaitis, Lockport, IL; dr. Arunas Vaitiekaitis, Lakeport, MI; V. Dzigas, Omaha, NE; Antanas Zaprackas, West Bloomfield, MI; Salomėja Saliamonas, Hartford, CT; Jonas Jonynas, Berlin, CT; Jonas Kiznis, Brooklyn, NY; Sigutė Mikrut, Lake Bluff, IL; Aldona Nemanienė, Dearborn, MI; Antanina Salcius, Manchester, CT; Bronius Jaras, Kenosha, WI; Vincas Bagdonas, Kenosha, WI; Leonas Bajorunas, Binghamton, NY;

10.00 dol. Elena Jurkynas, St. Pete Beach, FL; M. Vaičiūnas, Gary, IN; Vytautas Ignas, Ashford, CT; Sofija Aleksandravičienė, Chicago, IL; Antanina Skinkys, Chicago, IL; M. Janilionis, Hamilton, Ont., Kanada; dr. Vaclovas Šaulys, Chicago, IL; Anthony Stulpinas, Matteson, IL; Andrius Povilaitis, Chicago, IL; Anna Kroll, Stickney, IL; Marija Noreika, Oak Lawn, IL; Stasys Eiva, Brockton, MA; Juozas Saurusaitis, Baltimore, MD; Albinas Grigaitis, Manchester, MI; Julius Levanas, Plainfield, IL; F. Televičius, Detroit, MI; Ludmila Stulpinas, Eastport, ME; J. Navakas, Gulfport, FL; E. Čepienė, Weston, Ont., Kanada; S. Bakaitis, Great Falls, VA; M. Lazdūtis, Hamilton, Ont., Kanada; Gintaras Valiukėnas, Chicago, IL; Ernest Lengvinas, Hamilton, Ont., Kanada; S. Ilgintienė, Oak Lawn, IL;

55.00 dol. Alexander Traska, Oak Lawn, IL; dr. Joseph A. Šonta, Akron, OH; Stasys Jokušauskas, Palos Hills, IL; Edward J. Boreiša, Chicago, IL; Zigmantas Navickas, Chicago, IL;

50.00 dol. M. Mackevičius, Park Forest, IL; Liudas Kulnys, Sudbury, Ont., Kanada;

40.00 dol. Aldona Rukuiza, Oak Lawn, IL;

30.00 dol. Antanas Matulionis, Plattsburgh, NY; Paul Janekus, Chicago, IL; Valentinas Račiūnas, Chicago, IL; Edward Jackson, Lansing, MI;

25.00 dol. Genė Gedminas, Woodhaven, NY; Joseph J. Rakstis, Seminole, FL; Joseph Kucinskas, Dowagiac, MI; Ona Skardienė, Euclid, OH; Elena Pagirus, Hollywood, FL; Jonas Stankus, Evergreen Park, IL; E. Vilkas, Valencia, CA; Alius Austras, Braintree, MA; V. M. Matuzas, La Grange, IL; Elena Dryžienė, Chicago, IL; Felix Masaitis, La Mirada, CA; Jonas Švarcas, Wilcliff, OH; Jonas Jarkunas, Beverly Shores, IN;

20.00 dol. Vladas Kartanas, Seminole, FL; Stasė Smalinskienė, Livonia, MI; Jonas Liutvininkas, Cicero, IL; Albina Norkus, Palm Beach Gardens, FL; Kazys Gričius, Amherst, MA; Bronė Motušienė, Cicero, IL;

15.00 dol. Aldona Mackevičius, Kew Gardens Hills, NY;

10.00 dol. Petras Stonys, Thunder Bay, Ont., Kanada; Romualdas Strimaitis, San Jose, CA; Antonina Baleišis, Chicago, IL; Sophie Jurkunas, Oak Lawn, IL; Danutė Mikoliūnienė, Cleveland, OH; Stasys Ignatavičius, Cleveland, OH; Irena Ulpaitė, Dorchester, MA; Birutė Svilas, Medway, MA; S. Kiskis,

Dearborn Hts, MI; Genė Puniska, Madeira Beach, FL; Hugo Berchau, Napa, CA; Alfonsas Lauras, South Pasadena, FL; Peter Navickas, Chicago, IL; Marie Gluda, Rockville Ctr. NY; Loreta Gvazdinskienė, Downers Grove, IL; dr. Janina Jakševičienė, Oak Lawn, IL; Vytautas Rastonis, Centerville, MA; Marion Karalis, Hinsdale, IL; L. Morkunas, Etobicoke, Ont., Kanada.

55.00 dol. Tadas Bukaveckas, Chicago, IL; A. Paulauskas, Hemet, CA;

63.75 dol. Genė Plukas, Santa Monica, CA;

50.00 dol. V. Gudaitis, Toronto, Ont., Kanada; Clevelando Ateitininkų-Ateities Klubas (per išdininę Birutę Kasperavičienę), Seven Hills, OH; JAV LB Cape Cod'o apylinkės valdyba (per išdininę Ireną Jansoniene), Oosterville, MA;

40.00 dol. Antanas Garkunas, Dundas, Ont., Kanada;

32.00 dol. Juozas Janulaitis, Toronto, Ont., Kanada;

30.00 dol. Linda A. Taylor, Hollywood, FL;

25.00 dol. Jonas Spurgis, Chicago, IL; Balys Raugas, Delran, NJ; Kazys Karvelis, Novi, MI; Algis Tirva, Glenview, IL; Feliksas Valaitis, Lemont, IL; Agnė Berner, Lemont, IL; Kazimieras Laucius, Chicago, IL; Violeta Chaves, Marston Mills, MA; Agota Mozuraitis, Chicago, IL; A. Pilipavičius, Juno Beach, FL;

20.00 dol. M. ir A. Seruksnis, Boylston, MA; Rimas Rekašius, Rochester, MN; M. Ugenas, St. Pete Beach, FL; Stasys Vaskys, St. Pete Beach, FL; Petrė Kasperavičiūtė, St. Petersburg, FL; Vytas Vaitkus, Hinsdale, IL; Ona Deckys, Warsaw, IN; Rėda ir Ramutis Pliuara, Racine, WI; Vytautas Gutauskas, Harbert, MI; A. Dzirvonas, Chicago, IL; Antanas Marma, Chicago, IL; Petras Štaraš, Worcester, MA; dr. Leonas Šulas, Portage, WI; Milda Patras, Hickory Hills, IL; Eugenijus Vilkas, Valencia, CA; Bronė Augustauskas, Chicago, IL; Anelė Pietaris, Clark, NJ; Angelė Katele, Chicago, IL; Stasys Kezutis, Buffalo, NY; Jūratė ir Jonas Tamulaitis, Berwyn, IL; Maria Augaitis, Trabuco Canyon, CA; V. Naruševičius, Toronto, Ont., Kanada; Bronius Uzusienis, Chicago Ridge, IL; J. Gelumauskas, Waterbury, CT; B. ir B. Banaitis, Abington, MA; Vida Vizgirda, Chicago, IL; R. Ankaitis, Walnut Creek, CA; Viktorija Mileris, Batavia, IL; Alė Kazlauskas, Baltimore, MD; Danutė Augienė, Putnam, CT; A. ir J. Rygelis, Thompson, CT;

50.00 dol. Klem Pivoriūnas, Riverdale, IL; Liuda Velunas, Chicago, IL; dr. A. Šlepetytė-Janačienė, Yonkers, NY;

40.00 dol. Jonas Vaskevičius, Minesing, Ont., Kanada;

25.00 dol. Valė Austras, Melrose, MA; Lionginas Pliuara, Racine, WI; Antanas Osteika, Warren, MI; Stasė Gritenas, Melrose, Park, IL; Anthony Adomėnas, LaCrescenda, CA;

15.00 dol. Pranas Gasparonis, Los Angeles, CA; Kazys Gričius, Santa Monica, CA; Kozmas Balkus, Mexico Beach, FL; V. Stancaitis, St. Petersburg, FL; Stasys Dargis, Oak Lawn, IL; Stasys Pikunas, Warren, MI; Stasė Kavaliūnas, New Smyrna Beach, FL;

10.00 dol. A. Smilgys, Vancouver BC, Kanada; V. Butvydienė, Greenwich, CT; Jonas Miežinskas, Hot Springs, AR; Vytautas Markevičius, Merrillville, IN; Jadyga Reivytytė, Lombard, IL; Algirdas Cepulis, Philadelphia, PA; Vladas Slikas, Livonia, MI; M. Jurgaitis, Venice, FL; V. Azuolas, Myersville, MD; R. Liutkus, Webster, NY.

Esame nuosirdžiai dėkingi!

DRAUGAS, trečiadienis, 1996 m. gegužės mėn. 29 d.

PRISIMINIMAI APIE STASĮ SANTVARĄ

Prisimenu Kauną, Laisvės alėją ir jos vidurį, dažnai tarp žydinčių liepų einančius vis tuos pačius žmones. Tai Operos solistai, didelio ūgio vyrai – S. Santvaras, I. Nauragis, K. Gutauskas, V. Baltrušaitis, o dažnai su jais ir J. Jasaitytė, A. Arnas-tauskienė ir kt. Jie visi labai ryškūs ir jų nematyti negali, tik studentei iš provincijos tai tik pažintis, kaip sakoma, iš matymo.

Su S. Santvaru susipažinau vokiečių okupacijos metais, kai sol. V. Baltrušaitis vadovavo Ateitininkų studentų chorui ir choro pobūvius dažnai pėkviavedavo savo gerą draugą S. Santvarą. Sokdino jis mus visas ir po vieno šokio pakvietė mane prie savo stalo, pasodino šalia V. Baltrušaitio. O gal kaip toji operoj – „susikalbėję buvo?“ Kiek vėliau Baltrušaitis pakvietė mane drauge aplankyti Santvarus. Tada dar nepažinau Santvaro žmonos ir labai nedrąsiai žengiau į jų namus, Done-laičio gatvėje, priešais Didiuosius universiteto rūmus. Labai graži, inteligentiška Santvaro žmona labai greit savo paprastumu sudarė jaukią nuotaiką ir išblaškė mano neramumą. Pamenu gerėm metų arbatą ir gardžiamoms šeiminiškoms keptais sausainėliais. Kalbos buvo liūdnos – kas bus su Lietuva, kokia mūsų ateitis?

1944 m. visi palikom Lietuvą, tik skirtingu laiku ir skirtingais laikais. Tačiau ir vėl susitikome prancūzų zonoje, pietų Vokietijoje. Mudu sustojome Regensburge, kur labai nuosirdžiai mus globojo prel. M. Krupavičius. Surado vyrui puikų darbą – vadovauti berniukų chorui Regensburgo katedroje, bet prasidėjus baisiems bombardavimams, visi lietuvių išvažinėjo. Mus tuo metu pakvietė Santvarai į Buehlertalį, kur į savo mažą butą labai mielai priėmė ir mus. Jų šeima jau didesnė – augo mažutis Algirdas. Kokia didžiulė meilė ir nesi-baigiantis rūpestis supo tą vaikutį – žavėjomės mudu abu. Pamenu, dar „šiltą“ tada eilėraščių mums paskaitė Santvaras: „Atbėk tu prieangio taku/Atbėk, Sūnel, atbėk neregėta laimė tu / Ku-kū, Ku-kū / Atbėk tu prieangio taku“. Po kiek laiko visi išsikėlėme į Tubingeną, kur jau gyveno daug lietuvių. Čia Santvaras organizuoja literatūros vakarus, pats juose dalyvaudamas, aplankydamas daug lietuviškų telkinių. Rašytojų dr-jos suvažiavime jis išrenkamas pirmininku. Darbų ir rūpestių daug, tačiau širdy neramu. „Ak, nėra ramumo

Poetas Stasys Santvaras.

man širdy/Kai naktį pažvelgiu į žmoną miegančią ir miegantį sūnelį/Kai gimta kiema prandranti/Ar tik nesi ir tu ta žibalo užgstanti liepsnelė?“ rašė jis.

Amerikoje gyvenome toli vieni nuo kitų, bendravome tik laiškais. Kartą, mums gyvenant Los Angeles, atėjo siaubinga žinia – mirė Santvarų sūnus. Pas mus jau krykštavo dukrelė Karilė. Sunkiai įsivaizdavome jų skausmą ir ilgai ieškojom žodžių užuojautai išreikšti. Tik giliai tikintis žmogus gali tokių gyvenimo smūgių ramiai išgyventi, o Santvaras toks ir buvo.

Mums persikėlus į New Yorką, vieni kitus lankydavom, įvairiom progom susitikdavom. Prisimenu man tie jaukūs pavojumai ar pas juos, ar pas mus, vis tie patys atodūsiai, nostalgijos praeities dienos. O kai Santvaras savo gražiu tenoru uždainuodavo jau net tradicine tapusią dainą „Tykiai, tykiai Nemunelis teka...“ pasidarydavo taip tylu ir liūdnu, Tėvynės ilgesio tiek daug...

S. Santvaro nebuvo jau 5 metai, jis mirė 1991 m. balandžio 12 d. Bostone. Kokia laimė, kad J. Karvelis išleido Santvaro ir Gustaičio lietuvių poezijos plokštelę „Poezija“ (komp. J. Gaidelis). Galima dabar gėrėtis jo muzikiniais skambiu lietuvišku žodžiu ir skaitomų dalykų nuosirdžiu išgyvenimu.

Nepriklausomoj Lietuvoj jis jau plačiai žinomas. Žmonos Alės rūpestių ir poeto R. Keturakio tarpininkavimu, buvo jau kelį Santvaro poezijos vakarus, leidžiamos knygos, kurių viena – „Publicistika“ jau, rodos, skaitytojų rankose. Santvaras-poetas, dramaturgas, solistas, libretistas, vertėjas, publicistas, nepamainomas paskaitininkas, bet aukščiau viso to jis buvo aukštos kultūros žmogus, eruditas, intelektualas. Tokį jį pažinau, tokį ir prisimenu.

L. Baltrušaitienė

A.†A.

JULIA STUMBRIS

Gyveno Chicagoje.
Mirė 1996 m. gegužės 24 d., sulaukusi 77 metų.
Gimė New Yorke.

*Nuliūdę liko: sūnus Stephen.

Velionė buvo žmona a.a. Tony.

Velionė buvo pašarvota pirmadienį, gegužės 27 d. ir antradienį, gegužės 28 nuo 3 iki 9 v.v. S. C. Lack ir Sūnūs, Hickory Funeral Home laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd., Hickory Hills.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gegužės 29 d. Po religinių apeigų 11 val. ryto velionė bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 708-430-5700.

A.†A.

Agr. KLEOPUI DALINDAI

mirus, brolių PAULIŲ su šeima ir seserį ONUTĘ gyvenančius Kanadoje, brolių KAZI ir seserį agr. KAZIMIERĄ INDREIKIENĘ su šeima gyvenančius Čikagoje, bei jų artimuosius nuosirdžiausiai užjaučiame ir liūdime.

Antanina ir Alfa Lauraičiai
Rūta ir Jonas Spurgiai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Gegužės 27 į 28-tosios naktį nežinomi piktadariai įsilaužė į „Dirvos“ redakciją Clevelande ir išnešė elektroninę įrangą — kompiuterį, faksą ir t.t. Be to, padarė ir vandalizmo žalos. Policija įvykį tiria ir tikisi sugauti nusikaltėlius. Šį įvykį plačiai paminėjo vietiniai televizijos kanalai, radijas ir spauda. Kadangi praėjusios savaitės „Dirva“ buvo jau paruošta pasididinti amerikiečių spaustuvėje, tas numeris dar pasieks skaitytojus laiku. „Vilties“ draugijos pirm. Algirdas Matulionis išreiškė susirūpinimą, nes draugijos finansiniai ištekliai labai riboti, o naujos technikos įsigijimas daug kainuoja. Žadama kreiptis į lietuvių visuomenę ir prašyti paramos.

Kun. dr. Jonas Boruta, SJ, Lietuvos jėzuitų provincijolas, kalbės apie religinę bei visuomeninę padėtį Lietuvoje šį penktadienį, gegužės 31 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronė bus pajavirinta vaizdais ir dalyvių klausimais. Svečias iš Vilniaus apibūdins Kauno bei Vilniaus jėzuitų gimnazijos vystymąsi ir kitus vienuolių darbus Lietuvoje. Kun. Boruta redagavo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“ nuo 1983 iki 1989 m., dešimtmetį buvo pagrindinio kunigaikščio, šiuo metu yra Lietuvos Katalikų mokslo akademijos vicepirmininkas ir Lietuvos Mokslo tarybos bei Vilniaus arkivyskupijos kunigų tarybos narys.

Inž. Pilypas Narutis bus pagrindinis kalbėtojas Birželio įvykių minėjime, kurį sekmadienį, birželio 9 d., 12 val., po lietuviškų šv. Mišių rengia Cicero apylinkės Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyrus. Meninėje programoje — solistė Linda Burbienė. Visi apylinkių lietuviai kviečiami.

x Clevelando Maldos būrelis, per A. Petukauskienę, kas mėnesį siunčia po \$20 savo globojamo našlaičio Lietuvoje paramai. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“, komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x TRANSPAK praneša: „Lietuvoje šiuo metu yra per 400 diabetu sergančių vaikų“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Miesto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

(sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(½ bl. į šiaurę nuo Balzako muziejaus)
Tel. 312-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamie ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

T. Marijonų provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC, šiandien (gegužės 29 d.) išvyko į Marianapolį, kur gegužės 31 d. dalyvaus naujų marijonų įžadų priėmimo iškilmėse, o sekmadienį, birželio 2 d., marijonų administruojamos aukštesnės mokyklos Marianapolyje mokslo metų užbaigimo šventėje. Jis taip pat birželio 3 d. dalyvaus Board or Trustees posėdyje. Į Čikagą grįš birželio 4 d. Po kelių dienų, birželio 7 d., išskrenda į Lenkiją dalyvauti Marijonų provincijų atstovų suvažiavime (kun. D. Petraitis atstovauja Šv. Kazimiero provincijai), kuriame dalyvaus apie 60 delegatų iš įvairių marijonų provincijų — JAV, Lenkijoje, Italijoje, Brazilijoje, Argentinoje, Ukrainoje, Latvijoje, Lietuvoje, Estijoje, Kazachstane, Gudijoje, Portugalijoje, Anglijoje, net Ruandoje. Kun. Petraitis pirmininkaus viename posėdyje pirmą suvažiavimo dieną (birželio 22 d.).

Viena diena metuose paskirta prisiminti ir pagerbti tėvus. Tėvo dienos pietus ruošia ir visus kviečia dalyvauti Pasaulio lietuvių centro renginių komitetas birželio 16 d., 12:20 val. p.p., centro didžiojoje salėje. Labai prašome iš anksto užsisakyti stalus ar pavienes vietas. Rezervacijas priima Aldona Palekienė 708-448-7436 ir Vilė Marchertienė 708-985-7216.

X lietuvių tautinių šokių šventės mugė ir meno paroda įvyks liepos 4-6 d., Hyatt Regency o'Hare viešbučio patalpose. Norinčius mugėje savo rankdarbius, kūrinius platinti prašome prisistatyti Albinai Ramanauskienei, tel.: (708) 423-4095.

Atitaisymas. Anksčiau praneštas susitikimas su Lech Walesa, deja, bus uždaro pobūdžio, vyks tik su kvietimais ir kitur negu buvo pranešta.

x Pirmąjį mėnesio šeštadienį, birželio 1 d. pamaldos ir šv. Mišios 4 v. p.p. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Kviečia Židinius. (sk)

x „Saulutės“, „Atviro žodžio“ forumas kalbės Remigijus Gaška. Tema — Lietuvos olimpinės perspektyvos. Proga laimėti bilietus į krepšinio finalus Atlantas olimpiadoje, naujus olimpinis marškinėlius su Šarūno Marčiulionio originaliu parašu bei Arvydo Sabonio sportbačius! Visi kviečiami į PLC Bočių mėn., penktadienį, birželio 7 d., 7:30 v.v. Bus smagi vakaronė! (sk)

xTRANSPAK praneša: „Lietuvoje surūkoma lietuviškų cigarečių „Astra“ 24 procentai nuo visų šalys parduodamų cigarečių, nes jos yra pačios pigiausios, kainuojančios 0.7 lito“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Miesto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x Dėmesio! Visi naujosios kartos lietuviai Amerikoje kviečiami į vakaronės susirinkimą š.m. birželio 1 d. 7 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Programoje rimtoji dalis, šokiai, vaišės ir pramogos. Informacija: Gintaras, tel. 312-585-3567. (sk)

Advokatas Vytautas Misiulis
79 W. Monroe, Suite 1300,
Chicago IL 60603
IMIGRACIJOS KLAUSIMAI
Vizos pratęsimo, „žalios kortelės“ gavimo, ir t.t. Konsultuoja ir padeda sutvarkyti dokumentus. Valandos pagal susitarimą. (312) 775-5752

Dana ir Vincas Baziai, Oak Lawn, IL. Draugo fondo nariai pavasario vajaus „Matching Fund“ proga atsiuntė 1,000 dolerių, antra tiek fondui gaunant iš „Matching Fund“, ir tapo garbės nariais. Už dvigubą paramą Draugo fondui jiems nuoširdžiai dėkojame.

Iš Cicero važiuos autobusas į Lietuvių tautinių šokių šventę, Rosemont Horizon prie O'Hare aerodromo, šeštadienį, liepos 6 d., 11 valandą ryto. Šventė prasideda 1 valanda. Autobuso bilietai — 6 dol. Paskutinė diena užsisakyti vietą autobuse, iš anksto sumokant už bilietą — šį sekmadienį, birželio 2 d., po lietuviškų Mišių Šv. Antano parapijoje pas Olimpiją Baukienę kavinėje. Ji taip pat tariasi dėl šventės bilietų bloko vienoje vietoje tiems, kurie atvyksta Cicero autobusu. Bloko bilietai kainuos po 20 dol. Norintieji tokių bilietų taip pat turi apie tai pranešti iki birželio 2 d.; telefonas: (708) 863-9849.

Amerikos Vidurio vakarų Lietuvos vyčių vasaros susirinkimas bus šeštadienį, birželio 1 d., Šv. Kazimiero parapijos patalpose, 1390 W. 15th Ave., Gary, IN (tel. 219-882-1171). Susirinkimo šeimininkai yra Gary, IN, Lietuvos vyčių 82 kuopa. Pradžią 1 val. p.p. — bus priešpiečiai, o po to, 2 val. p.p., susirinkimas. Rezervuoti vietą priešpiečiams galima, skambinant Marie Ruzga, (po 6 val. vak.) tel. 219-980-0398 arba Mildred Jagiella (tik rytais) 219-996-6516. Rezervuoti vietas iki ketvirtadienio. Jeigu kas norėtų važiuoti autobusu (nemo-kamai visiems vyčiams), jis išvažiuos nuo Nekalto Prasidejimo bažnyčios (44 ir California Ave.) 11 val. r., o apie 11:30 val. r. sustos prie Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios (69 ir Washenaw Ave.), o tuomet važiuos tiesiai į Gary, IN. Vietą autobuse galima rezervuoti, paskambinant Lucille Kilkus (312) 523-3644.

Aktorė Alida Vitaitė. Pedagoginio lituanistikos instituto lektorė, bus programos vadovė instituto vakare, kuris vyks birželio 1 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visuomenė kviečiama.

Šv. Mišios, prašant Dievo, kad Šv. Kazimiero kongregacijos išteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja, bus aukojamos šeštadienį, birželio 1 d., 9:30 val. r., motiniškojo vienuolyno namo koplyčioje (2601 W. Marquette Rd.). Mišias aukos svečias iš Lietuvos, tenykštis jėzuitų provincijolas kun. Jonas Boruta, SJ. Visi maloniai kviečiami dalyvauti, nes ir Jėzus yra pasakęs, kad kur du ar daugiau meldžiasi kartu, ten ir Jis yra, tad Tėvas išklauso maldos.

x Juozas Bacevičius patar-nauja išgyjant vaivairavimo teises. Skambinkite: 708-403-7334. (sk)

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333. (sk)

x Travel Centre, Ltd. siūlo skrydžius į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis. Kreiptis į Teresę Lesniauskienę, tel. 847-526-0773. (sk)

x Vasaros metu TRANSPAK įstaigos Lemonte valandos: penkt. 3 v.p.p. - 7 v.v., sekmd. 8:30 v.r. - 1 v. p.p. Šeštadieniais uždaryta. TRANSPAK tel. Lemonte: 708-257-0497. (sk)

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MANO MOTINĖLĖ

Motinėle mano,
Tu esi mano,
Esi man graži.

Tu esi šilta,
Kaip pavasario diena.
Gėlytės auga,
Tu esi man saulutė.

Kur tu eini,
Saulė eina.
Kur saulė eina,
Ten lietus sustoja.

Paukščiukai čilba,
Gėlytės auga,
Mūsų dienos skrenda.

Alina Naujokaitytė,
Washingtono K. Donelaičio
lit. m-ls 4 sk. mokinė

VASARA

Šiltos dienos
Visą laiką,
Kaip purienos
Man patinka.

Einam plaukti
Visą laiką,
Norim nerti,
Mums patinka.

Kristina Šlekytė,
Washingtono K. Donelaičio
lit. m-ls 4 sk. mokinė

Gegužės mėnesį Lietuvos miškuose aidi gegutės kukavimas.
Dail. P. Osmolskis

JURATĖ IR KASTYTIS

Buvo šiltas, saulėtas sekmadienis, kai išvažiuojame į operą. Važiavau aš, mano mama ir mano sesutė Diana. Salėje sutikom mano tėtą ir mano šešiolikos metų pusseserę Alisą. Mes visos sėdėjome kartu ir klausėmės operos. Man opera labai patiko, ypač gražūs meniškų kostiumai. Juratės rūbai buvo tikrai nuostabūs, kaip iš pasakos šalies, aš kartais galvoji, kad ji yra tikra undinė. Scena buvo labai vaizdingai sukurta. Aš jaučiausi, lyg esu prie vandens. Mano ketverių metų sesutė su dideliu susidomėjimu viską sekė; atrodė, kad jai irgi patiko. Man patiko skirtingi tonai balsų ir labai gražiai šoko balerinos. Nebuvo nuobodu, laikas prabėgo greit ir dabar laukiu kitų metų, kad kitą gražią operą vėl galėčiau pamatyti.

Krista Norkutė,
Maironio lit. mokyklos
4 sk. mokinė

MOLIO MOTIEJUKAS

(Lietuvių tautosaka)

Mirusiųjų prisiminimo dienos proga, perteikiu vieną pasakojimą iš lietuvių tautosakos: Kartą gyveno našlė. Ji turėjo vienturtį sūnų Motiejų. Jį labai mylėjo, nes jis buvo labai paklusnus. Kai motina pasakydavo: „Motiejuk, bėk ten ir ten“ — Motiejukas nieko nesakydamas, šauna kaip iš šautuvo.

„Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ“

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

„Žiburėlio“, Montessori mokyklėlės auklėtiniai modeliavę madų parodoje, ruoštoje kovo 17 d. Lexington House patalpose.

Nuotr. Lydos Budrienės

Kartą Motiejukas sunkiai susirgo. Motina gydė kaip įmanydama, norėjo kad pasveiktų. Gal taip jau ir Dievo buvo duota, kad Motiejus nėjo geryn, ir pagaliau numirė. Motutė niekaip negalėjo užmiršti savo sūnelio. Vienai jai buvo ilgu ir nuobodu. Vieną kartą ji sugalvojo pasidirbti sau tokį pat, kaip buvo Motiejus. Atsinešusi molio, ėmė lipdyti. Nulipdžiusi įdėjo anglies akis ir pastatė prie savo lovos. Pavadino jį Motiejumi. Kai reikia vandens, ji liepia Motiejui atnešti: „Bėk, Motiejuk, atnešk vandens kibirelį, bet geriau aš pati už tave nueisiu“. Jei reikia malkų, vėl sako: „Bėk, Motiejuk, atnešk malkų glėbelį (kiek rankomis pajėgia apkabinti), bet geriau aš pati už tave nueisiu“. Ir taip su tuo molio Motiejum išgyveno kokių devyntus metus. Kartą Motiejus naktį paliko gyvas ir nusmaugė našlę. Ryta žmonės, atradę negyvą našlę, nusprendė, kad iš tikro ją nusmaugė tas Motiejus. Taip išsėina su molio Motiejais. (Užrašė L. Mačiukas iš Krinčino valsčiaus.)

Iš dr. J. Balio archyvo

DIEVO MOTINOS VERPALAS

(Legenda)
(Tęsinys)

Dirva paliko neužsėta, sodas ir daržas neapžiūrėtas, pro langus ir duris veržėsi negailestingas badas. Kasdieną sunkynėjo vargšų gyvenimas.

Tik viena duktė nenustojo viltingi. Ji rytais ir vakarais melsdavosi nuoširdžiai į Dievo Motiną Mariją, pavesdama tėvus, save ir viską į Jos rankas. Dievas su Marija klausėsi tos maldos, kuri maždaug buvo tokia:

— Viešpatie Jėzau Kristau, visagalis Dieve ir žmogau, štai aš paprasta tarnaitė prieš Tavo sostą stoviu, neleisk mums pražūti, teesie šventas Tavo vardas!.. Pasigailėk senų tėvų, neatimk iš jų kasdieninės duonos! Tu galingas Viešpatie! Tu esi šviesos Karalius!.. Be Tavo žinios nė lapas nuo medžio nenukris, žolės lapelis nenuždis. Neleisk, kad mano tėvai, o su jais ir aš kartu, numirtume badu! Štai aš, duktė, maldauju Tave! Tebūnie Tavo valia ir teatėina Tavo karalystė!..

Naktį, besaugodama sergantį tėvą, mergaitė trupučiuką užsnūdo. Štai matė įeinant Mariją, kuri ją palytėjo su balta lėlija ir gerai nusiteikusiai mergaitei sako:

— Nesirūpink daugiau, suteiksiu tau palengvinimą. Rytoje atrasi savo darželyje žiedus. Kai tik saulė patekės, nueik į darželį; tie žiedai pažūrės į tave, ploni jų stiebeliai pasikels nuo žemės, sublizgės rasos lašeliai; prisiskink daug, daug tu mėlynų žiedelių, jie tau daug gėrybių atneš, paliksi turtinga ir žmonėms daug gero padarysi. Mergaitė stebisi, bet klausiti nedrįsta, kokius turtus gali atnešti mėlini darželio žiedai.

Ryta anksti atsikėlus, mergaitė nubėgo į savo darželį. Žiūri ir savo akimis netiki... Kur tik pažvelgs, sklaidžiasi mažulikai mėlyni žiedeliai ant plonų stiebelių, žiūri ir mergaitė ir, tartum sakyte sako:

— Skink mus, mergaite, kaip Marija tau liepė... Mergaitė žiūrėjo, žiūrėjo ir pradėjo verksti.

(Bus daugiau)

GALVOSŪKIO NR. 151 ATSAKYMAS
21978x4=87912

GALVOSŪKIO NR. 152 ATSAKYMAI

1. Krepšinis (Basketball). 2. Rowing. 3. Baseball. 4. Cricket. 5. Lacrosse.

GALVOSŪKIO NR. 153 ATSAKYMAS

Ši valstija vadinasi Wyoming. 1890 metais kaip 44-ji įstojo į Uniją. Sostinė Cheyenne, kiti svarbesni: Laramie, Rawlins, Casper, Rock Springs. Upės: North Platte ir Bighorn. Šiaurėje Yellowstone National Park ir Montana. Vakaruose Idaho ir Utah. Pietuose Colorado. Rytuose North ir South Dakota. Didelę krašto dalį užima Rocky kalnai. Žemė turtinga akmenimis anglimis, geležies rūda ir uranijum. Daug tuščių pievų, kuriose ganosi didelės bandos galvijų. Cowboyjai jas prižiūri. Miestuose yra pramonės. Yra daug gražių parkų, turistų mėgiamas kraštas.

GALVOSŪKIO NR. 155 ATSAKYMAI

1. Dovydas, stodamas į kovą prieš milžiną Galiotą, pasiėmė 5 akmenukus (1 Sam 17:40 ir 49).

2. A. Kulvietis 1537 metais Italijoje, Sieros universitete gavo teisių daktaro laipsnį. S. Rapolionis 1544 metais Vokietijoje, Vitenbergo un-te gavo teologijos daktaro laipsnį. (L.E. 13-341, Boston, 1958; M.T. Enc. 3-36, Vilnius, 1971).

3. M. Kopernikas mirė 1543 metais, A. Kulvietis — 1545 m., M. Liuteris — 1546 m.)

4. Kristijonas Donelaitis Karaliaučiaus universiteta 1736-40 metais studijavo ne vien teologiją, bet ir graikų, hebrajų, lotynų, prancūzų ir vokiečių kalbas. (M.L.T. Enc. 1-416, Vilnius, 1966).

5. Canbera — Australija, Cairo — Egiptas, Caracas — Venecuela, Colombo — Ceilonas, Copenhaga — Danija.

PAGALVOKITE

1. Europiečiai arbatą geria iš stiklinės, o kavą iš puoduko. Iš ko geria arbatą japonai?

2. Kas arčiau iš Klaipėdos: Vilnius ar Švedija?

3. Kuris kanalas senesnis: Panama ar Sueso?

4. Kokia yra žodžio „alkoholis“ kilmė?

5. Žydams draudžiama valgyti kiaulieną, bet ar jiems leidžiama valgyti kupranugario mėsą?

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

PAGALVOKITE ATSAKYMAI

1. Lietuvos kariuomenės lakūnas Jurgis Dobkevičius (1900-1926) buvo pirmasis lietuvis, kuris 1920 metais išdrįso atlikti „mirties“ kilpą. Pirmasis lietuvis, kuris 1938 metais atliko „atvirkštinę“ kilpą, buvo civilinis lakūnas Jonas Dženkaitis. (L.E. 5-89 ir 311, Boston 1955; Draugas Nr. 38, 2 psl., Chicago, 1995.II.24).

2. Žodžio „katė“ šv. Rašte nerandame. O apokrifinėje Baruko knygoje 6:22 apie katę prasitaria tik vieną kartą. Prijaukintų kačių tėvynė buvo senasis Egiptas, tačiau žodžio „katė“ kilmę įžvelgiame indoeuropiečiuose: lotynų Catta, lietuvių Katė, lenkų Kotka, rusų Кошка, vokiečių Katze, angų Cat.

3. Moterų kūno oda yra 0.15 milimetro plonesnė, negu vyrų, todėl moterų oda yra imlesnė raukšlėms (Laisvoji Lietuva Nr. 24, 5 psl. Chicago, 1994.XIII.1).

4. Žodis „Yankee“ atsirado Amerikoje. Jis buvo pradžioje naudojamas pravardžiuoti olandų emigrantus. Vėliau šis žodis įgavo platesnę prasmę.

5. Marčiai vyro tėvas yra „Šešuras“ arba uošvis. Marčiai vyro motina yra „anyta“ arba uošvė. (Ateitis, 154 psl., Chicago, 1991; Dabart. Liet. kalbos žodynas, 810 psl., Vilnius, 1972; Skardžiaus liet. kalbos vadovas, 532 psl., 1950).